

Diplomová práce

Vyhodnocení investice a její dopad do finanční výkonnosti podniku

Studijní program:

N0413A050007 Podniková ekonomika

Studijní obor:

Management podnikových procesů

Autor práce:

Bc. Eliška Kroupová

Vedoucí práce:

PhDr. Ing. Helena Jáčová, Ph.D.

Katedra financí a účetnictví

Liberec 2024

Zadání diplomové práce

Vyhodnocení investice a její dopad do finanční výkonnosti podniku

Jméno a příjmení:

Bc. Eliška Kroupová

Osobní číslo:

E21000335

Studijní program:

N0413A050007 Podniková ekonomika

Specializace:

Management podnikových procesů

Zadávací katedra:

Katedra financí a účetnictví

Akademický rok:

2022/2023

Zásady pro vypracování:

1. Vymezení pojmu investic.
2. Zdroje financování investic.
3. Metody hodnocení efektivnosti investic a měřítko finanční výkonnosti podniku.
4. Charakteristika vybraného podniku a investice.
5. Vyhodnocení investice a dopad na finanční výkonnost.
6. Shrnutí, návrhy a doporučení.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy:

Forma zpracování práce:

Jazyk práce:

65 normostran

tištěná/elektronická

čeština

Seznam odborné literatury:

- KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ, 2015. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-538-1.
- MCLANEY, Eddie J., 2017. *Business finance: Theory and Practice*. 11th ed. England: Pearson. ISBN 978-1-292-13440-6.
- MISHKIN S., Frederic and Stanley G. EAKINS, 2018. *Financial markets and institutions*, 9th ed. New York: Pearson. ISBN 978-0-13-451926-5.
- RŮČKOVÁ, Petra, 2021. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 7. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-3124-2.
- SYNEK, Miloslav, Eva KISLINGEROVÁ a kol., 6. přepracované a doplněné vydání. 2015. *Podniková ekonomika*. 6. vyd. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-274-8.
- PROQUEST. 2022. *Databáze článků ProQuest* [online]. Ann Arbor, MI, USA: ProQuest [cit. 2022-09-30]. Dostupné z <http://knihovna.tul.cz/>.

Konzultant: Ing. Jan Kroupa – Product Manager Remanufacturing and Resale

Vedoucí práce:

PhDr. Ing. Helena Jáčová, Ph.D.

Katedra financí a účetnictví

Datum zadání práce:

1. listopadu 2022

Předpokládaný termín odevzdání: 31. srpna 2024

L.S.

doc. Ing. Aleš Kocourek, Ph.D.
děkan

prof. Ing. Miroslav Žižka, Ph.D.
garant studijního programu

V Liberci dne 1. listopadu 2022

Prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci jsem vypracovala samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé diplomové práce a konzultantem.

Jsem si vědoma toho, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li diplomovou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má diplomová práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědoma následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

Vyhodnocení investice a její dopad do finanční výkonnosti podniku

Anotace

Diplomová práce je zaměřena na vyhodnocení investice a její následný dopad na finanční výkonnost podniku. Teoretická část se nejprve zabývá pojmem investice a jejími procesy, dále možnostmi financování investic a investičních činností, ukazateli využívanými k hodnocení efektivnosti investice a měřítky finanční výkonnosti podniku. Praktická část je zaměřena na charakteristiku vybraného podniku a jeho zamýšlené investice. Zamýšlená investice je následně propočítána a vyhodnocena pomocí vybraných ukazatelů. Cílem diplomové práce je zjištění finanční výkonnosti podniku a vyhodnocení efektivnosti zvolené investice. V závěrečné části práce je vytvořena SWOT analýza podniku a investice, následuje celkové hodnocení získaných výsledků a možné návrhy podniku.

Klíčová slova

efektivnost, finanční výkonnost, investice, zdroje financování

Evaluation of investment and its impact on the financial performance of the company

Annotation

The diploma thesis is focused on the evaluation of the investment and its impact on the financial performance of the company. The theoretical part first is focused on the concept of investment and its processes, further of possibilities of financing investments and investment activities, indicators used to evaluate effectiveness of investment and scales financial performance of company. The practical part is focused on the characteristic of the chosen company and its intended investment. Intended investment is subsequently calculated and evaluated using selected indicators. The aim of the diploma thesis is to determine the financial performance of the company and to evaluate effectiveness of the planned investment. In the final part of the diploma thesis is SWOT analysis of the company and the investment, flowed by and overall evaluation of the obtained results and possible proposal for the company.

Key Words

efficiency, financial performance, investment, sources of investment

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala své vedoucí diplomové práce paní PhDr. Ing. Heleně Jáčové, Ph.D. za odborné vedení, ochotu a trpělivost, kterou mi v průběhu zpracování věnovala.

Velké poděkování patří i mé rodině, která mě po celou dobu mého studia podporovala.

Obsah

Seznam zkratk	13
Seznam tabulek	15
Seznam obrázků	16
Úvod	17
1 Vymezení pojmu investic	19
1.1 Rozdělení investic	20
1.2 Fáze investic	23
1.2.1 Předinvestiční fáze.....	23
1.2.2 Investiční fáze	25
1.2.3 Provozní fáze	26
1.2.4 Ukončení provozu a likvidace	26
2 Zdroje financování investic	27
2.1 Interní zdroje	28
2.1.1 Nerozdělený zisk.....	29
2.1.2 Odpisy	30
2.1.3 Rezervní fond	31
2.1.4 Ostatní interní zdroje	32
2.2 Externí zdroje	32
2.2.1 Emise akcií	32
2.2.2 Emise dluhopisů	33
2.2.3 Rizikový kapitál	34
2.2.4 Bankovní úvěry.....	35
2.3 Alternativní zdroje	36
2.3.1 Leasing.....	36
2.3.2 Dotace	38
3 Metody hodnocení efektivnosti investic	39
3.1 Statické metody	39
3.2 Dynamické metody	41
3.2.1 Čistá současná hodnota.....	42
3.2.2 Index ziskovosti.....	43
3.2.3 Upravená čistá současná hodnota.....	44
3.2.4 Vnitřní výnosové procent	44

3.2.5	Modifikované vnitřní výnosové procento	45
4	Měřítko finanční výkonnosti podniku	47
4.1	Ekonomická přidaná hodnota.....	49
4.2	Ukazatele zadluženosti	50
4.3	Ukazatele rentability.....	51
4.4	Ukazatele aktivity.....	53
4.5	Ukazatele likvidity	54
5	Charakteristika vybraného podniku a investice	56
5.1	Základní informace o podniku a jeho historie.....	56
5.2	Předmět podnikání	58
5.3	Představení investičního záměru	59
6	Vyhodnocení investice a dopad na finanční výkonnost.....	61
6.1	Vyhodnocení efektivnosti investice	61
6.1.1	Doba návratnosti investice	62
6.1.2	Čistá současná hodnota a index ziskovosti.....	63
6.1.3	Vnitřní výnosové procento	65
6.1.4	Modifikované vnitřní výnosové procento	67
6.2	Vliv investice na vybrané finanční ukazatele výkonnosti	68
6.2.1	Ukazatele zadluženosti.....	68
6.2.2	Ukazatele rentability	69
6.2.3	Ukazatele aktivity	70
6.2.4	Ukazatele likvidity.....	71
6.2.5	Ukazatel EVA	72
7	SWOT analýza podniku a projektu.....	73
8	Shrnutí, návrhy a doporučení.....	76
	Závěr	78
	Seznam použité literatury	81

Seznam zkratk

ØCP	průměrný roční příjem
Ør	průměrná roční návratnost
BH	budoucí hodnota peněz
C	kapitál vázaný v aktivech, firmou používaný kapitál
CF	cash flow
CF	cash flow
CK	cizí kapitál
CNC	computer numerice control (počítačem řízený obráběcí stroj)
CP	celkový příjem z investice
ČSH	čistá současná hodnota
ČSH _{in}	čistá současná hodnota při nižší úrokové míře
ČSH _{iv}	čistá současná hodnota při vyšší úrokové míře
ČSHU	čistá současná hodnota upravená
ČSHZ	čistá současná hodnota základní
EAT	zisk po zdanění
EBIT	provozní výsledek hospodaření
EVA	ekonomická přidaná hodnota
F	finanční náklady spojené s obstaráním finančních zdrojů na investici
HDP	hrubý domácí produkt
i	požadovaná míra výnosnosti
i	úroková sazba
i _n	nižší zvolená úroková míra
IN	počáteční výdaje na investici
i _v	vyšší zvolená úroková míra
IZ	index ziskovosti

K	kapitálový výdaj
MVA	hodnota přidaná trhem
n	jednotlivá léta životnosti
N	počet let životnosti
NCP	čistý celkový příjem z investice
Pn	peněžní příjmy
r_d	náklady na cizí kapitál
r_e	náklady na vlastní kapitál
ROA	rentabilita celkových aktiv
ROE	rentabilita vlastního kapitálu
ROS	rentabilita tržeb
SH	současná hodnota peněz
t	koeficient sazby daně z příjmů
VK	vlastní kapitál
VVP	vnitřní výnosové procento
VVP _m	Modifikované vnitřní výnosové procento
WACC	průměrné vážené náklady kapitálu

Seznam tabulek

Tabulka 1: Schéma nerozděleného zisku	29
Tabulka 2: Odpisy	61
Tabulka 3: Odpisy bez dotace	62
Tabulka 4: Doba návratnosti	63
Tabulka 5: Diskontované peněžní příjmy	64
Tabulka 6: Diskontované příjmy při úrokové sazbě 15 %	65
Tabulka 7: Diskontované příjmy při úrokové sazbě 25 %	66
Tabulka 8: Výpočet terminálové hodnoty	67
Tabulka 9: Ukazatele zadluženosti	68
Tabulka 10: Ukazatele rentability	69
Tabulka 11: Ukazatele aktivity	70
Tabulka 12: Ukazatele likvidity	71
Tabulka 13: Ukazatel EVA	72

Seznam obrázků

Obrázek 1: Investorský trojúhelník.....	20
Obrázek 2: Zdroje financování z hlediska původu	28
Obrázek 3: Logo společnosti.....	56
Obrázek 4: Sídlo společnosti.....	57
Obrázek 5: Počet zaměstnanců	58
Obrázek 6: Ukázka výrobků podniku	58
Obrázek 7: CNC automat.....	60
Obrázek 8: Ukazatele aktivity.....	71

Úvod

Investiční rozhodování je jednou z velmi důležitých manažerských činností, zároveň se jedná o aktivitu, která v podniku patří k těm náročnějším. Investice pro podnik totiž představují vyšší peněžní výdaje vynaložené v současné době, u kterých se v budoucnosti očekává jejich zhodnocení. Pokud jsou finanční prostředky na investice vynaloženy správně, přináší podniku zisky, zvyšují jeho hodnotu a umožní mu tak dosáhnout určité výhody v konkurenčním prostředí. Naopak nesprávná rozhodnutí mohou vést k velkým problémům v podniku, které mohou vést ke ztrátě konkurenceschopnosti nebo až k ukončení činnosti a zániku podniku. Za ideální se považuje ta investice, která je co nejdříve splacena, má vysokou výnosnost a nulové riziko, během procesu investičního rozhodování by měl být vybrán investiční záměr, který se k těmto preferencím co nejvíce přibližuje.

Obsahem investičního rozhodování je rozhodování o investičních projektech, jeho základem je ekonomické hodnocení efektivnosti za pomoci různých metod, které mají podniku pomoci při porovnávání různých variant, při schvalování či zamítání některých projektů. K tomu, aby mohl být investiční projekt úspěšný a realizovaný v potřebném čase je potřeba zajistit dostatek informací a podkladů na základě kterých bude o investici rozhodováno, dále je potřeba zajistit dostatek finančních prostředků na pokrytí veškerých projektových potřeb. Tyto činnosti jsou rozdělovány do několika životních fází projektu a všechny jsou z hlediska jeho úspěšnosti velmi důležité.

Diplomová práce se zabývá vyhodnocením investice a dopadem do finanční výkonnosti podniku. Práce je rozdělena na dvě hlavní části, na teoretickou část a praktickou část. První, teoretická část je vypracována pomocí rešerší z odborné literatury. V teoretické části jsou vymezeny základní pojmy týkající se investic a životních projektových fází. Dále jsou zde popsány některé možnosti financování investic a investičních činností. Další část je zaměřena na vybrané metody využívané k hodnocení efektivnosti investic spolu s měřítky finanční výkonnosti podniku.

V praktické části je nejprve uvedena charakteristika vybraného podniku a je představena jeho zamýšlená investice. Zamýšlená investice je následně propočtena a vyhodnocena pomocí doby návratnosti, indexu ziskovosti, vnitřního výnosového procenta a vnitřního výnosového modifikovaného procenta. Následně je zhodnocen stav podniku pomocí vybraných finančních ukazatelů, jedná se o ukazatele zadluženosti, rentability, aktivity, likvidity a ekonomické přidané hodnoty. Na konci praktické části je vytvořena SWOT analýza podniku a investice, v analýzách jsou hodnoceny silné a slabé stránky, spolu s příležitostmi a hrozbami. V poslední části následuje celkové hodnocení získaných výsledků, posouzení efektivnosti investice, finanční výkonnosti podniku a možné návrhy a doporučení autorky.

Diplomová práce by měla čtenáři poskytovat přehled o investičním rozhodování v podnicích, o možnostech financování, o způsobech hodnocení efektivnosti investic a o finanční analýze pomocí různých ukazatelů.

Hlavním cílem diplomové práce je zjistit efektivnost zvolené investice. Dílčími cíli je zhodnotit dopad investice do finanční výkonnosti podniku a vypracovat návrhy spolu s doporučeními pro analyzovanou společnost.

Pro zpracování diplomové práce autorka nejprve provedla rešerši literatury. Z poskytnutých interních materiálů byla zpracována charakteristika investice, byly vypočteny ukazatele používané pro vyhodnocení efektivnosti investice. Následuje charakteristika investice a vypracování efektivnosti investice, na základě sekundárních dat je vyhodnocen dopad do finanční výkonnosti, posledním krokem je zpracování návrhů a doporučení pro společnost.

1 Vymezení pojmu investic

Investice jsou rozsáhlejší peněžní výdaje neboli kapitálové výdaje, u kterých se během delšího časového období očekává přeměna na budoucí peněžní příjmy. Pojem „kapitálové výdaje“ je častěji nahrazován pojmem „investiční náklady“. V současné době se za investici považují kapitálové výdaje:

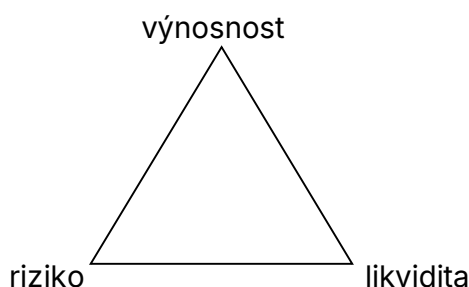
- na pořízení dlouhodobého nehmotného majetku (nehmotné investice),
- na pořízení dlouhodobého hmotného majetku (hmotné investice),
- na nákup dlouhodobého finančního majetku (finanční investice). (Valach, 2010)

Za kapitálové výdaje se považují i výdaje na rozšíření či obnovu dlouhodobého hmotného majetku, výzkumné a vývojové programy, zapracování a výchova zaměstnanců, reklamní kampaně, trvalý přírůstek zásob a pohledávek. (Moyer, 1992)

Investiční rozhodování se řadí mezi nejvýznamnější druhy podnikových rozhodnutí. Jeho náplní je rozhodování o investičních projektech a jejich následné schvalování či zamítání. Správně vynaložené finanční prostředky na investice mohou dlouhodobě přispívat ke zvyšování hodnoty podniku a umožňují dosáhnout určité konkurenční výhody, naopak nesprávná rozhodnutí mohou vést k problémům v podniku, které mohou vést až k zániku podniku. (Synek, Kislingerová, 2010)

Investiční rozhodování je charakteristické tím, že ovlivňuje hospodaření podniku i na několik let dopředu, a to z hlediska výnosnosti, likvidity a tvorby a následného užití finančních zdrojů. Rozhoduje se v dlouhém časovém horizontu, od plánování až k samotné realizaci, a to s sebou nese vyšší možnost vzniku rizik. Dlouhý časový horizont ovlivňuje i odhadnutí očekávaných kapitálových příjmů a výdajů, stanovení odhadů je velmi náročné a ve výsledku může docházet k odchýlkám od původních plánů. Investování je velmi náročné i na koordinaci účastníků, kteří jsou zapojeni do investičního procesu, jedná se například o investory, dodavatele, projektanty a stavební dozor. Některé investice mohou vyvolávat změny, které mohou mít závažný dopad na infrastrukturu a ekologii. (Valach, 2010; McLaney, 2009)

Rozhodujícími faktory investora při rozhodování o investici jsou již výše zmíněný očekávaný výnos z investice, očekávané riziko a očekávaný důsledek na likviditu podniku. Pomocí těchto faktorů je možné jednotlivé investice porovnávat. Každý investor se snaží o dosažení co nejvyššího výnosu, s minimálním rizikem, při nejvyšší likviditě. Toto lze zachytit pomocí tzv. „investorského trojúhelníku“, znázorňuje, že pro dosažení jednoho vrcholu je potřeba vzdát se dosažení ostatních vrcholů. Investor by měl zvolit optimální kombinaci všech tří faktorů. (Máče, 2005)

Obrázek 1: Investorský trojúhelník
Zdroj: vlastní zpracování

1.1 Rozdělení investic

Investiční projekty je možné rozdělit podle několika hledisek. Základními hledisky jsou velikost, vztah k rozvoji podniku, míra závislosti projektů, charakter peněžních toků, forma realizace a věcná náplň. (Fotr, Souček, 2011)

Velikost projektů je určována podle velikosti vynaložených kapitálových (investičních) výdajů, které jsou zapotřebí k úspěšné realizaci projektu. Podle tohoto kritéria lze členit investiční projekty na projekty velkého, středního a malého rozsahu. Toto rozdělení ovšem dále závisí na velikosti podniku neboli na velikosti podnikového kapitálového rozpočtu. (Fotr, Souček, 2005)

Podle **vztahu k rozvoji podniku** lze rozčlenit projekty do 3 skupin: rozvojové, obnovovací, mandatorní. Rozvojové investice, jsou orientovány na pronikání na nové trhy, zvyšování objemu produkce a zavádění nových produktů či služeb. U obnovovacích investic, jak již z názvu vyplývá, dochází k obnově formou náhrady či modernizace výrobního zařízení za účelem udržení aktuální výkonnosti podniku, popřípadě její zvýšení.

Pokud se jedná o investice, které pomáhají podniku fungovat na stávajícím trhu v souladu s existujícími zákony a předpisy, jedná se o mandatorní (regulatorní) investice. Nejčastěji jsou zaměřeny na ochranu životního prostředí, dodržování hygienických norem, zlepšování pracovního prostředí a tím zvyšování bezpečnosti práce. (Fotr, Souček, 2011)

Podle míry závislosti se investice rozlišují podle toho, jak jsou na sebe jednotlivé projekty závislé. Patří sem vzájemně se vylučující projekty neboli plně substituční, jedná se o projekty, kde přijetí jednoho projektu vylučuje přijetí druhého a nemohou se realizovat zároveň. U projektů ekonomicky závislých se může zčásti projevit substituční efekt, kde zavedení nového produktu může zapříčinit pokles prodeje produktu stávajícího. Nezávislé projekty jsou ty, které se vzájemně nevylučují, to znamená, že ve stejnou dobu může být přijato více projektů naráz. Pokud se projekty mezi sebou vzájemně doplňují a přijetí jednoho projektu současně podporuje přijetí druhého, jedná se o projekty komplementární. (Scholleová, 2009)

Projekty lze rozlišovat pomocí **charakteru peněžních toků** z investice. Cash flow znázorňuje průběh výdajů na investici a příjmů plynoucích z investice za určité časové období. Rozlišují se dva typy toků – s konvenčním (standardním) tokem a s nekonvenčním (nestandardním) tokem. Mezi projekty s konvenčním tokem se řadí projekty, kdy se záporný tok vyskytuje pouze v době výstavby, když jsou vynaloženy kapitálové výdaje a kladným peněžním tokem v době provozu, kde příjmy převyšují výdaje. U nekonvenčních toků dochází častěji ke střídání kladných a záporných peněžních toků. U těchto projektů se během jejich životnosti předpokládá jejich rozšíření či obnova. (Fotr, Souček, 2011)

Investiční výstavby a akvizice jsou investiční projekty podle **formy realizace**. Investiční výstavby jsou investiční projekty zaměřené na rozšiřování kapacit výrobků, služeb, zavádění nových výrobků a technologií či rozšiřování podpůrných činností. Realizaci je možné provést v již existujících podnicích nebo tzv. na zelené louce formou výstavby vybudováním nové jednotky mateřské společnosti. U akvizice se jedná o projekty nákupu celého či části již existujícího podniku, které vhodně doplní či pomohou rozšířit aktivity podniku. (Fotr, Souček, 2011)

Podle **věcné náplně** se projekty rozlišují podle toho, jaký je jejich hlavní přínos pro podnik. Patří sem projekty zaměřené na snižování rizika podnikání, snižování nákladů pomocí technických a technologických inovací, projekty, které jsou orientované na zvyšování tržeb stávajících výrobků a rozšiřování výrobních kapacit. Dále projekty zaměřené na výrobu nových výrobků, ty mají za úkol zvyšovat tržby pomocí výrobových inovací a projekty, které by měly vést ke zlepšování pracovních, zdravotních, sociálních, bezpečnostních a ekologických podmínek podnikání. (Valach, 2010)

Dalším možným členěním je rozdělení investic na **finanční** a **reálné**. Finanční investice mají nejčastěji formu cenných papírů (akcií, dluhopisů, propůjčení volných finančních prostředků), které majitelům poskytují určitá práva. Nejčastěji se pořizují za účelem získání úroků. Reálné investice jsou spjaty s určitou podnikatelskou činností, nebo s předměty, které mají hmotný charakter. Hmotné investice rozšiřují či vytvářejí nové výrobní kapacity, za nejdůležitější se považují investice do podnikání týkající se oblasti výroby, nebo služeb. Lze sem zařadit pořízení zásob, strojních zařízení nebo koupě pozemků a budov. (Rejnuš, 2016)

Investiční projekty lze dále rozlišit pole podnětu k investici na **interní** a **externí**. Interní investice vznikají z podnikových potřeb, může se jednat o potřeby úspor nákladů, obnovy a rozvoje z důvodu nedostatečných kapacit, ale také za efektivním využíváním a umístěním kapitálových zdrojů vytvořených z předcházejících let. Externí investice vnikají za účelem rozvoje a růstu, s cílem získat nové příležitosti na trhu, nové technologie a nové nabídky kontraktů. (Scholleová, 2009)

1.2 Fáze investic

Všechny životní fáze projektu jsou z hlediska jeho úspěšnosti velmi důležité. Celý proces investic lze od prvotní myšlenky až po ukončení rozčlenit do čtyř, po sobě jdoucích, základních fází:

- předinvestiční fáze (předprojektová příprava),
- investiční fáze (projektová příprava a realizace),
- provozní fáze (operační),
- fáze ukončení provozu a likvidace. (Fotr, Souček, 2011)

K dosažení správného a kvalitního rozhodnutí o investici potřebuje podnik dostatek informací a podkladů. Některé z nich jsou přesně stanovené, jedná se především o cenu či technické parametry, některé je potřeba zjistit podle očekávání a dispozic podniku. Nejprve se musí podnik rozhodnout, jaké informace ohledně investice potřebuje získat a zároveň jakým způsobem je bude hodnotit. (Taušl, Jelínková, 2018)

1.2.1 Předinvestiční fáze

Předinvestiční fázi by se měla věnovat zvýšená pozornost, v této fázi se získávají informace a poznatky z marketingových, finančních, ekonomických, technicko-technologických studií, které se získají z předprojektových analýz a z velké míry na nich závisí úspěch či neúspěch celé investice. V případě podcenění předinvestiční fáze může následně v investiční fázi docházet ke ztrátám. (Fotr, Souček, 2011)

Předinvestiční fáze by měla zahrnovat 3 části:

- vyjasnění investičních příležitostí,
- předběžnou technicko-ekonomickou studii,
- provádění technicko-ekonomických studií. (Valach, 2010)

Vyjasnění investičních příležitostí zahrnuje neustálou analýzu poptávky po určitých produktech či službách, jak na vnitřním, tak zahraničním trhu, analýzu nových výrobků, sledování zdrojů vzniku nových významných surovin a analýzu

nejnovějších technologických postupů. Po provedení veškerých potřebných analýz a identifikaci investičních příležitostí by mělo následovat vyhodnocení jejich efektů, které by měly pomoci při výběru vhodných příležitostí a eliminaci příležitostí nevhodných. Jedná se o etapu, která by neměla být příliš nákladná a detailní, má poskytovat pouze základní a nejpodstatnější charakteristiky jednotlivých investičních možností a pomoci s jejich výběrem. Výsledkem dané etapy je výběr vhodných projektů, které bude podnik nadále hodnotit. (Valach, 2010)

Další částí předinvestiční fáze je **vypracování předběžné technicko-ekonomické studie**, která má pomoci s finálním výběrem o realizaci či zamítnutí projektu. Výsledkem předběžné technicko-ekonomické studie je tedy rozhodnutí o dalším zpracování detailní technicko-ekonomické studie nebo rozhodnutí o zastavení zpracování dalších činností na přípravě projektu. Tato studie se vypracovává u rozsáhlejších a nákladnějších projektů, neboť tato část je sama o sobě časově i finančně náročná. Studie je určitým mezistupněm mezi studiem příležitostí a technicko-ekonomickými studii. (Fotr, Souček, 2011)

Poslední částí předinvestiční fáze je **technicko-ekonomická studie** projektu. Jedná se o studii, která by měla poskytovat všechny potřebné podklady pro konečné investiční rozhodnutí. V rámci studie je zapotřebí charakterizovat základní komerční, technické, ekonomické a finanční požadavky spolu s požadavky týkající se ochrany životního prostředí. Výsledkem této studie je výběr a formulace projektu zahrnující jeho cíle a základní charakteristiky. Technicko-ekonomická studie projektu by měla obsahovat následující složky:

- analýzu trhu a marketingovou strategii,
- analýzu rizik,
- materiální vstupy a energie,
- popis technologie a velikost výrobní jednotky,
- lokalizaci a prostředí výrobní jednotky,
- lidské zdroje (pracovní síly),
- finanční analýzu a hodnocení,
- organizaci a řízení,
- časový plán realizace. (Fotr, Souček, 2005)

Investiční náklady projektu, výnosy a náklady v provozním období jsou spolu s propočty ukazatelů efektivity uvedeny ve finančně-ekonomické části studie. Součástí celého procesu je také identifikace rizikových faktorů a hodnocení jejich možných dopadů do celého investičního procesu. Výsledkem je výběr nejvhodnější varianty investice, sestavení harmonogramu prací a určení rozpočtu. Pokud technicko-ekonomická studie odhalí slabiny a nedostatečnou ekonomickou efektivnost, může se pokusit najít další možnosti projektu, které by mohly být ekonomicky výhodnější. Jestliže i poté není projekt vhodný, je zapotřebí najít příčiny. I přes to se jedná pro podnik o cenný výsledek, firma se může přiučit a zabránit tím případným ztrátám. (Fotr, Souček, 2011)

Na konci předinvestiční fáze jsou veškerá kritéria a rozhodující aspekty zahrnuty do písemné **hodnotící zprávy**. Technicko-ekonomická studie bývá základním podkladem pro finanční a investiční instituce, které by se mohly zapojit do financování investičního projektu. Hodnotící zpráva zahrnuje tržní, organizační, komerční, manažerské, technické, finanční a ekonomické aspekty a kritéria. Výše zmíněné instituce dále využívají své vlastní postupy hodnocení podle individuálních cílů, posuzují například náklady, očekávaná rizika spojená s investicí ale také finanční zdraví celého podniku a předpokládané výnosy pro akcionáře. (Fotr, Souček 2005)

1.2.2 Investiční fáze

Po tom, co se podnik rozhodne, jaký investiční projekt bude realizován, nastává investiční fáze. Investiční fáze se dělí na dvě etapy: projekční a realizační. Celá fáze obsahuje: zajištění financování investice, vytvoření právní a organizační základny, získání potřebných technologií a jejich dokumentace, navázání spolupráce s dodavateli, získání a zaškolení zaměstnanců a záběhový provoz. Měla by být kvalitně vytvořena studie proveditelnosti spolu s časovým harmonogramem, jehož následná kontrola je důležitým faktorem a zpoždění může zapříčinit zvyšování kapitálových nákladů. (Scholleová, 2009)

1.2.3 Provozní fáze

V případě kvalitního provedení výše zmíněných fází se v provozní fázi snižují pravděpodobnosti vzniku problému, i přes to je nelze zcela vyloučit a mohou vzniknout problémy krátkodobého či dlouhodobého charakteru. Pokud se problémy týkají výrobní části (uvedení projektu do provozu) tak se jedná o problémy krátkodobého charakteru. Příčiny je zapotřebí hledat v některé podceněné části investiční fáze, může se jednat o problémy plynoucí z nedostatečného organizačního zabezpečení, nedostatečného zaškolení zaměstnanců či nezvládnutí technologického procesu. Dlouhodobé problémy se týkají celkové strategie, na které byl projekt postaven a příčiny je potřeba hledat v podceněné přípravě v předinvestiční fázi projektu. (Scholleová, 2009)

1.2.4 Ukončení provozu a likvidace

Poslední životní fází projektu je ukončení provozu a následná likvidace. Při hodnocení ekonomické výnosnosti projektu je zapotřebí počítat i s náklady, které jsou spojeny s ukončením jeho provozu neboli s likvidačními náklady. Součástí této fáze je demontáž zařízení a jeho likvidace, sanace lokality či prodej nepotřebných zásob. Mezi příjmy a výdaji z likvidace vznikne rozdíl, který se nazývá likvidační hodnota projektu. Pokud vznikne kladná hodnota, dochází ke zvyšování ukazatele ekonomické efektivnosti celého projektu, v případě záporné hodnoty dochází k opačnému efektu. (Fotr, Souček, 2011)

2 Zdroje financování investic

Aby mohl být investiční projekt úspěšný, realizovaný v potřebném čase a rozsahu je zapotřebí shromáždit dostatek finančních zdrojů na pokrytí veškerých projektových potřeb. V předinvestiční fázi (jak je uvedeno v kapitole 1.2.1) již byly otázky týkající se financování řešeny, především, kolik kapitálu je potřeba. Zdroje financování je možno rozdělit podle mnoha hledisek. Základním dělením je členění zdrojů z vlastnického hlediska na vlastní a cizí zdroje financování, druhé dělení je z hlediska původu na interní a externí, posledním rozdělením je na časové hledisko na dlouhodobé a krátkodobé zdroje. (Scholleová, 2009)

Pokud si podnik musel k podnikání vypůjčit kapitál od jiného subjektu, neboť není schopen si vystačit s vlastním, jedná se o cizí zdroje. Cizí zdroje představují závazek, který musí být v určité době splacen spolu s úroky a poplatky, které se k propůjčení kapitálu váží. Vlastní kapitál je vytvářen vlastní činností podniku, dalším vlastním zdrojem jsou vklady zakladatelů společnosti do podnikání, vklady představují nároky majitelů na majetek. Jeho výše se mění, a to podle závislosti na hospodářském výsledku v příslušném období, po celou dobu existence není stálou veličinou. (Režnáková, 2012)

Krátkodobé zdroje mají dobu splatnosti do jednoho roku, používají se spíše na financování oběžného majetku, dlouhodobé zdroje mají naopak splatnost delší, než je jeden rok a podniky je využívají pro financování dlouhodobějších potřeb. (Šiman, 2010)

K nejčastěji používaným hlediskem rozdělení zdrojů financování patří, odkud se zdroje získávají, jedná se tedy o členění na interní a externí zdroje financování. Těmto zdrojům se bude podrobněji zabývat následující podkapitola. Stručný přehled je vyobrazen v obrázku 2.

Obrázek 2: Zdroje financování z hlediska původu
Zdroj: vlastní zpracování

2.1 Interní zdroje

Financování pomocí interních zdrojů bývá též označováno jako samofinancování, jedná se o zdroje, které vznikají uvnitř podniku vlastní činností. Jak uvádí obrázek 2, řadí se sem nerozdělený zisk, odpisy, rezervní fond a prodej nepotřebného majetku. Jsou užším pojmem než zdroje vlastní, ty navíc zahrnují vklady vlastníků. Výhodou financování interními zdroji je, že se nezvyšuje počet vlastníků (akcionářů) ani věřitelů a jejich kontrolní úloha. Podniku tak nevznikají další náklady spojené s emisí cenných papírů. Jejich využíváním se snižuje riziko plynoucí ze zadlužení, riziko finanční tísně či riziko úpadku. Jedná se o zdroje, které je možné použít na financování projektů s vysokým stupněm rizika a může být obtížné na tento typ projektů získat externí zdroje. Samofinancování s sebou nese i určité nevýhody, jedná se o nestabilní zdroj a nepůsobí zde úrokový daňový štít, spolu s ním jsou spojeny vysoké náklady spojené s nerozděleným ziskem. (Valach, 2006)

2.1.1 Nerozdělený zisk

Zadržovaný zisk, častěji označován jako nerozdělený zisk je významným zdrojem financování podniku. Dosahování zisku je cílem každé společnosti, aby tohoto cíle bylo dosaženo, musí být překročen bod zvratu (tj. výnosy z produkce přesahují vynaložené náklady). Financování ze zisku má velkou nevýhodu a to, že zisk je velmi nestabilní. Jeho hodnota se získá rozdílem mezi dosaženými výnosy a vynaloženými náklady podniku. Na jeho velikost má vliv několik faktorů, jedná se například o výši zdanění, velikost podílů společníků na zisku a množství produkce. Nerozdělený zisk běžného období zbyde po zdanění, výplatě dividend a podílů na zisku, přidělu do fondů a je možné z něj pokrýt ztrátu z minulého období. Na konci roku se celkový nerozdělený zisk získá sečtením nerozděleného zisku z minulých období a nerozděleným ziskem z běžného období. (Nývltová, 2010)

Pro lepší znázornění je tvorba zisku uvedena v tabulce 1.

Tabulka 1: Schéma nerozděleného zisku

Zisk běžného roku před zdaněním
- Daň ze zisku
- Příděl rezervnímu fondu ze zisku
- Příděly do ostatních fondů ze zisku
- Úhrada tantiém (např. odměny členům představenstva)
- Výplata dividend, podílů na zisku společníků
- Ostatní použití zisku (např. pokrytí ztráty z minulých let, zvýšení základního kapitálu)
= Nerozdělený zisk běžného roku
+ Nerozdělený zisk z minulých let
= Nerozdělený zisk koncem roku

Zdroj: vlastní zpracování dle Valach

2.1.2 Odpisy

Dlouhodobý majetek existuje a slouží v podniku několik období, nespotřebuje se ihned, a z tohoto důvodu musí být do nákladů zahrnován postupně, nikoliv najednou. Vstupní cena hmotného majetku by měla převyšovat 80 000 Kč. V případě nehmotného majetku platil do konce roku 2020 limit 60 000 Kč, od 1. 1. 2021 došlo k novele zákona o daních z příjmu, ta přinesla kompletní zrušení kategorie nehmotného majetku, a tím i daňových odpisů nehmotného majetku. Odpis je část ceny z dlouhodobého majetku, ta se systematickým způsobem po dobu životnosti přenáší do provozních nákladů podniku. Výše odpisů je zachycována ve výsledovce. Díky odpisům dochází k ovlivnění rentability, výsledku hospodaření a tím i k ovlivnění daňového základu po celou dobu odepisování, dokud nedojde odepsání celkové částky. (Skálová, Suková, 2022; Valach, 2010)

Na rozdíl od nerozděleného zisku jsou odpisy stabilnějším zdrojem financování. Neboť odpisy nejsou ovlivňovány tolika proměnlivými faktory jako zisk. Podnik má odpisy k dispozici i v případě, kdy tržby pokryjí pouze úroveň nákladů, a není vytvořen žádný zisk. Odpisy lze rozdělit do dvou skupin na účetní a daňové. Toto rozdělení dává podnikům možnost reálněji stanovit výši a způsob odepisování majetku a vykazovat reálnější podnikový zisk. (Valach, 2010)

Účetní odpisy

U účetních odpisů si o výši a způsobu odepisování rozhoduje podnik samostatně na základě svého odepisového plánu a vnitropodnikových směrnicí. Podnik se v tomto určování musí řídit zákonem o účetnictví a postupy účtování. Existují tři metody účetních odpisů – komponentní, časová a výkonová. Smyslem účetních odpisů je co nejlépe zohlednit skutečný stav a opotřebení dlouhodobého majetku. Doba odepisování by měla být stanovena tak, aby odpovídala reálné době používání. Účetní odpisy jsou daňově neuznatelným nákladem a jejich správnost ověřuje auditor na základě účetních dokladů. (Valouch, 2012)

Daňové odpisy

Daňové odpisy jsou stanoveny podle zákona o dani z příjmu, neboť se využívají pro účely stanovení základu daně. Majetek je po pořízení zařazen do jedné z 6 odpisových skupin s dobou odepisování od 3 do 50 let a je vybrána metoda odepisování. Podnik může zvolit mezi lineárním (rovnoměrným) odpisováním, kdy je majetek rovnoměrně odepisován celou dobu. Druhou možností je degresivní (zrychlené) odpisování, kdy se v každém roce odpisuje jiná hodnota, ta je v prvním roce nejvyšší a postupně se snižuje. Jsou daňově uznatelným nákladem a jejich správnou výši ověřuje daňový úřad. (Valach, 2010)

Podnik musí po celou dobu užívání majetku využívat stejnou metodu, kterou si zvolil na začátku odpisování a není možné ji v průběhu měnit. Na konci účetního období se porovná výše daňových a účetních odpisů, pokud dojde k rozdílu mezi nimi, o tuto hodnotu se upraví výsledek hospodaření přiznaný ke zdanění. (Janoušková, 2012)

2.1.3 Rezervní fond

Rezervní fond je součástí vlastního kapitálu, jedná se o část zisku, kterou si podnik odkládá a ponechává jako ochranu proti případným rizikům. Pokud není dopředu určen jejich účel použití, podnik je může dočasně využít jako interní zdroj financování. (Valach, 2010)

V současné době není tvorba rezervních fondů v České republice povinná, dříve (do roku 2014) byla tvorba těchto fondů u společností s ručením omezeným a akciových společností povinná. Některé podniky si i přes to rezervní fond tvoří, a to na základě vlastního rozhodnutí a dobrovolnosti za účelem finanční rezervy. (Hrdý, Krechovská, 2015)

2.1.4 Ostatní interní zdroje

Mezi ostatní interní zdroje se řadí prodej nepotřebného majetku a penzijní fondy pro zaměstnance, jedná se o méně obvyklé zdroje financování. Zdroje získané prodejem nepotřebného majetku nevytváří zvláštní zdroj pro financování investic. Výnosy z prodeje, a i zůstatková cena nepotřebného majetku jsou součástí výnosů a nákladů a ovlivňují zisk podniku, tím i nerozdělený zisk. (Valach, 2010)

Penzijní fondy pro zaměstnance jsou tvořeny u větších podniků a jsou typické především pro podniky v USA. Jde o speciální druh dlouhodobé finanční rezervy, která se používá k úhradě starobních důchodů svých zaměstnanců. Někdy je tento zdroj řazen mezi dlouhodobé závazky, jelikož se spíše podobá dluhu. Nevyužité zůstatky penzijních fondů může podnik použít k profinancování svých potřeb. Často se však využívají na pořízení finančního majetku, aby došlo ke zhodnocení. (Valach, 2010)

2.2 Externí zdroje

Další možností financování je za pomoci externích zdrojů. Pokud není podnik schopen zajistit si finanční prostředky vlastní činností a nemá dostatek interních zdrojů na realizaci investice, může si je vypůjčit od jiných subjektů. Vypůjčené prostředky musí podnik ve sjednané době vrátit, a to spolu s úroky a poplatky, které se k propůjčení kapitálu pojí. (Nývltová, 2010)

Rozmanitost externích zdrojů souvisí s inovacemi a celkovým rozvojem na kapitálových trzích. Jedná se o zdroje, které jsou součástí jak vlastních, tak cizích zdrojů financování. (Valach, 2010)

2.2.1 Emise akcií

Možnost, jak získat finanční prostředky je za pomoci emise akcií, tím podnik získá akciový kapitál. Tento kapitál vzniká při zakládání akciové společnosti, při jejím rozšíření, anebo při finanční restrukturalizaci. V prvních dvou případech vzniká

podniku nový kapitál, u restrukturalizace dochází ke změnám struktury kapitálu. (Valach, 2010)

Akcie je cenný papír, k němuž se váží určitá práva akcionáře jakožto společníka. Práva se liší podle typu akcie, kterou akcionář vlastní. Investorovi (kupujícímu), může akcie přinést velmi vysoké zhodnocení jeho vynaložených prostředků ve formě dividend, zároveň s sebou akcie nesou vysoké riziko a mohou být velmi prodělečné. (Režňáková, 2012)

Nejčastěji jsou akcie rozlišovány na **kmenové** a **prioritní**. Vlastník kmenových akcií má 3 základní práva. Prvním právem je právo na odpovídající podíl ze zisku neboli právo na výplatu dividend. Výše výnosu je pohyblivá, nebo nemusí být dividenda vyplacena vůbec. Dalším právem je podílet se na řízení společnosti, účastnit se valné hromady, předkládat návrhy a účastnit se hlasování. Posledním právem je podílet se na likvidačním zůstatku společnosti. Prioritní akcie jsou také nazývány akciemi preferenčními, vlastnostmi se však podobají spíše dluhopisům. Oproti kmenovým akciím s sebou nesou určité výhody, mají totiž předem určenou výši dividend, ta je stanovena pevně procentem z nominální hodnoty akcie, nebo je bez ohledu na výši zisku vyplácena určitá suma na základě tzv. referenční úrokové sazby. Vydavatel akcie tak musí dohodnutou částku vyplatit i v případě nižšího zisku. Majitelé prioritních akcií mají také přednostní právo podílet se na likvidačním zůstatku společnosti. Emisí těchto akcií se nemění poměr hlasovacích práv, majitelé akcií nemají právo na valné hromadě hlasovat, je pouze zvyšován celkový kapitál akciové společnosti. (Rejnuš, 2014; Valach, 2010)

2.2.2 Emise dluhopisů

Podnikové dluhopisy jsou dluhové cenné papíry, které podnik vydává za účelem získání dlouhodobého finančního zdroje od investora. Vyjadřuje závazek emitenta vůči investorovi, emitent se zavazuje k určitému datu splatit svůj závazek, nominální cenu dluhopisu i spolu s úroky. (Valach, 2010)

Emise dluhopisů má oproti emisi akcií určité výhody.

- Nezvyšuje se počet vlastníků. Investor se nestává spoluvlastníkem firmy a nemá hlasovací práva, tím pádem se nemůže podílet na rozhodování společnosti.
- Úroky z dluhopisů jsou daňově uznatelným nákladem a snižují tak základ daně (úrokový daňový štít).
- Úrok je nejběžněji stanoven formou pevné úrokové sazby po celou dobu životnosti dluhopisů. Pro emitenta je pevný úrok výhodný v období inflace (reálná hodnota úroků i splátek klesá) a v období, kdy se očekává růst podnikových tržeb.
- Úroky jsou obvykle nižší než dividendy, neboť akcionáři kvůli vysokému riziku požadují vyšší výnos. (Černohorský, Teplý, 2011; Valach, 2010)

Samozřejmě existují i nevýhody při financování za pomoci dluhopisů. Emise dluhopisů zvyšuje zadluženost podniku a tím roste i finanční riziko. Pevně stanovený úrok se při poklesu tržeb může jevit i jako nevýhoda. S každou emisí dluhopisů jsou spojeny vysoké náklady, jedná se například o poplatky bankám, náklady spojené s organizací a časová náročnost. (Černohorský, Teplý, 2011; Valach, 2010)

Dluhopisy, i výše zmíněné akcie, mohou mít dvě podoby. Mohou být v nehmotné (zaknihované) formě nebo jsou vydávány ve formě listinné. (Rejnuš, 2014)

2.2.3 Rizikový kapitál

Rizikový kapitál, v anglickém jazyce venture capital, nebo také nazývaný jako rozvojový kapitál. Nejčastěji jej využívají malé a střední podniky vstupující na trh, které mají obtížný přístup na kapitálový trh a nedisponují dostatkem interních finančních zdrojů. Jedná se o specifický zdroj financování inovačních a rozvojových projektů s vysokým rizikem. Rizikový kapitál je do podniku vkládán prostřednictvím rizikového fondu do základního kapitálu společnosti. (Valach, 2010)

Investoři investují přímo do základního kapitálu firem, zpravidla do firem, které jsou neobchodovatelné na veřejných trzích. Investor v podniku získá významný podíl,

spolu s managementem podniku usilují o výrazné zvýšení hodnoty podniku. Podnikatelský záměr musí být pro investory přitažlivý a realizovatelný, management podniku pak musí být schopný tento záměr zrealizovat. (Fotr, Souček, 2011)

Velkou výhodou financování pomocí rizikového kapitálu je rychlá realizace nadějných, inovačních projektů i přes nedostatek interních zdrojů a nemožnosti získání úvěru. Využitím rizikového kapitálu se rozšiřuje počet vlastníků, kteří mají možnost rozhodovat o podniku, zároveň investoři požadují vysokou výnosnost jejich vynaložených prostředků z důvodu vysoké rizikovosti. (Valach, 2010)

2.2.4 Bankovní úvěry

Bankovní (finanční) úvěry se řadí mezi nejběžnější formy externího financování, jsou nejčastěji poskytovány bankami ale také pojišťovacími společnostmi a penzijními fondy. Jedná se o formu financování, která je přístupná i menším podnikům, na rozdíl od emise cenných papírů, malé podniky nejsou schopny emise realizovat efektivně. Úvěr vzniká na základě úvěrové smlouvy mezi dlužníkem a věřitelem, z které vyplývá předmět i způsob splácení. Úvěry mohou subjekty získávat od bank, či jiných institucí nejčastěji ve formě termínované půjčky. Bankovní úvěry je možné rozčlenit podle délky období, na kterou jsou sjednány, může jít o krátkodobé (splatnost do 1 roku), střednědobé (do 5 let) a dlouhodobé (nad 5 let). Dále jsou však za dlouhodobé úvěry považovány všechny úvěry se splatností nad jeden rok. (Nývltová, 2010; Valach. 2010)

Termínovaná půjčka

Termínované půjčky jsou častěji označovány jako investiční úvěry. Řadí se mezi dlouhodobé bankovní úvěry a jsou poskytovány na rozšiřování dlouhodobého hmotného majetku podniku, ale bývají poskytovány i na trvalé rozšíření oběžného majetku (především zásob) a finančního majetku. Investiční úvěry jsou umořovány postupně během doby splatnosti. Splácení může být stanoveno čtvrtletně, pololetně či ročně. Převládá u nich pevně stanovená úroková sazba po celou dobu splácení. Banky ve většině případů požadují účast podniku neboli podílovou účast na investičních výdajích a poskytují pouze určitý podíl na předpokládané kapitálové výdaje. Pouze finančně zdatné podniky mají možnost získání půjčky v plné výši.

U Investičních úvěrů je vysoká úroveň záručních podmínek a ochranných ujednání. Je to způsobeno vyšším stupněm rizika oproti krátkodobým úvěrům. Záruky mohou mít osobní nebo reálný charakter zajištění. Úkolem ochranných ujednání je zvýšit účinnost záruk a zajistit splacení půjčky věřiteli. Pro případy neplnění závazků jsou stanoveny podmínky, pokud nastane situace, kdy není podnik schopen splácet své závazky, banka může za určitých podmínek požadovat okamžité splacení celé půjčky. (Valach, 2010)

2.3 Alternativní zdroje

Specifickou možností, jak financovat investiční projekty podniku je prostřednictvím alternativních forem financování. Lze sem zařadit faktoring, forfaiting, leasing a dotace. (Šiman, 2010)

2.3.1 Leasing

Leasing patří mezi nejčastější alternativní možnosti financování. Leasing, je také označován jako pronájem majetku, jedná se o způsob získání majetku, aniž by za něj musela být okamžitě placena celá kupní cena. Jedná se právní vztah mezi třemi stranami: dodavatelem, leasingovou společností (pronajímatelem) a nájemcem. Leasingová společnost uzavře kupní smlouvu a pořídí od dodavatele majetek, který přechází do jejího vlastnictví. Poté uzavře leasingová společnost s nájemcem leasingovou smlouvu, majetek zůstává ve vlastnictví leasingové společnosti a nájemce jej může za úplatu po určitou dobu užívat. Podle délky pronájmu a přechodu vlastnického práva po skončení leasingové smlouvy jsou rozlišovány následující formy leasingu:

- operativní (provozní),
- finanční (kapitálový),
- zpětný. (Šiman, 2010; Valach, 2010)

Nájemce za užívání majetku platí leasingovou cenu, jedná se o pravidelné splátky pronajímateli placené měsíčně, čtvrtletně nebo ročně. Splátky postupně zahrnují pořizovací cenu majetku, leasingovou marži a ostatní náklady spojené s pronajatým

majetkem, které přechází na nájemce. Celková cena leasingu je dána součtem jednotlivým leasingových splátek. Ukazatelem výhodnosti leasingu je tzv. leasingový koeficient, který je dán podílem leasingové ceny a ceny pořizovací, jeho výsledek nám udává o kolik je pořizovaný majetek přeplacen při leasingu oproti pořizovací ceně. Leasingový koeficient může pomoci s výběrem leasingu mezi více společnostmi. (Valouch, 2012)

Operativní leasing

Operativní leasing je také nazývá leasingem operativním. Jedná se o krátkodobý pronájem majetku, kdy je doba leasingu kratší než životnost pronajímaného majetku. Minimální délka není nijak limitována. Po uplynutí leasingové smlouvy nemá nájemce nárok na odkup majetku a ten je navrácen leasingové společnosti, které jej může pronajímat dalším zájemcům. U provozního leasingu náklady spojené s údržbou, opravami a servisními službami hradí leasingová společnost a nese veškerá rizika plynoucí z vlastnictví majetku. Tuto formu leasingu nejčastěji využívají společnosti, které vědí, že užití majetku je pouze dočasné (např. potřeba speciálního stroje pro splnění zakázky) a není výhodně jej pořídit do svého vlastnictví. (Valach, 2010)

Finanční leasing

Finanční leasing má méně známě označení, kapitálový leasing. Jedná se o dlouhodobý pronájem, kdy se doba leasingu překrývá s životností majetku. Pořizovací cena majetku je celá pokryta leasingovými splátkami. Povinnosti a náklady spojené s údržbou, opravami a servisem jsou v tomto typu leasingu přeneseny na nájemce včetně některých rizik a výnosů spojenými s užitím majetku. Oproti operativnímu leasingu slouží finanční k trvalému pořízení daného majetku. Minimální délka je stanovena daňovými zákony a smlouva je za normálních podmínek nevypověditelná. Po skončení leasingu má nájemce právo na odkup majetku, většinou se jedná o cenu zůstatkovou cenu či o cenu podstatně nižší, než je cena tržní. (Valach, 2010; Valouch, 2012)

Zpětný leasing

Zpětný leasing je zvláštní forma leasingu, oproti výše zmiňovaným má obrácený postup. Podnik prodá svůj vlastní majetek leasingové společnosti, která mu jej pronajme nazpátek. Tuto variantu volí podniky za účelem rychlého získání finančních prostředků. Ve výsledku je výše leasingu pro podnik nevýhodná. (Šiman, 2010)

2.3.2 Dotace

Pod pojmem dotace se rozumí finanční úhrada, či příspěvek z veřejného rozpočtu. Může se jednat o rozpočet na dotace na národní úrovni, ze státního rozpočtu, rozpočtu obcí a kraj. Druhou skupinou jsou dotace na nadnárodní úrovni, například z Evropské unie. Dotace jsou nenávratným a neúročným zdrojem financování, po přidělení se stávají vlastními zdroji a rozšiřují vlastní kapitál. Výhodou jsou nulové náklady na získání a držení dotací. K získání dotací je však zapotřebí dodržovat a respektovat dané podmínky nakládání s finančními prostředky, jejich čerpání, účel použití a stanovené lhůty. (Doležal, 2012)

Poskytování státní finanční podpory má mnoho důvodů, tím hlavním je podpora malých a středních podniků, které se z velké části podílejí na tvorbě HDP. Dalším důvodem je snaha o podporu rozvoje některých regionů v zemi a některých oborů podnikání. Podporou investičních činností je často posílena konkurenceschopnost podniků v zahraničí, tím je zajištěn příznivý vývoj platební a obchodní bilance celé země a tím i spojená stabilita měny. (Valach, 2010)

3 Metody hodnocení efektivity investic

Tato kapitola se věnuje metodám hodnocení efektivity investic. Hlavní podstatou je porovnání vynaložených kapitálových prostředků na investici s plynoucími příjmy z investice. Investoři obětovávají svůj současný důchod s vidinou dosahování zisku v budoucnosti. Při volbě nejvhodnější investice by mělo být přihlíženo na výnosnost ale i rizikovost a likvidnost. Ideální investice je ta s vysokou výnosností, nulovým rizikem a je co nejdříve splacena, takové se ale v praxi téměř nevyskytují. (Synek, Kislingerová, 2015)

Na celkovou efektivity investičních projektů působí řada faktorů a omezení. Jedná se například o bezpečnostní, ekologická, kapitálová, tržní, technická a technologická omezení. Celková efektivity je pak v podniku posuzována podle toho, jak přispěla k hlavnímu cíli podnikání neboli k maximalizaci tržní hodnoty pro její vlastníky. (Valach, 2010)

Ve finančním managementu existuje řada využívaných metod k hodnocení efektivity investičních projektů. Podle toho, jak metody přihlížejí na faktor času, lze rozdělit na:

- a) statické, které nerespektují faktor času,
- b) dynamické, které respektují faktor času. (Valach, 2010)

3.1 Statické metody

Statické metody jsou využívány v případě, že faktor času nemá velký vliv na rozhodování o investici, například pokud jde o investici v podobě pořízení fixního majetku (stroj, budova) a životnost pořízené investice je krátkodobá. (Valach, 2010)

Jsou využívány při prvotním porovnávání a výběru investice, slouží pro vyřazení nevhodných variant. Nejčastěji jsou využívány u méně rizikových a méně významných projektů, které nejsou až tak finančně náročné a jejich životnost je spíše krátkodobá. Mezi výhody statických metod lze zařadit to, že zahrnují příjmové i výdajové hledisko. Z hlediska kalkulace jsou snadné a jejich výsledky jsou dobře

uchopitelné a z hlediska interpretace srozumitelné. Mezi nedostatky se řadí nerespektování faktoru času, neboť je sledována pouze statická část výnosnosti a nezahrnování faktoru rizika. (Scholleová, 2009)

Pro výpočty následujících ukazatelů používaných pro hodnocení investic je zapotřebí znát plánovaný cash flow po dobu užívání investice, jehož naplánování je poměrně složité. (Taušl, Jelínková, 2018)

Celkový příjem z investice (1) je dán součtem veškerých očekávaných peněžních toků. Pokud jsou celkové příjmy větší, než kapitálové výdaje je investice označována za přijatelnou. Pokud se podnik rozhoduje mezi více variantami, ta s vyššími příjmy je preferovanější. (Scholleová, 2009)

$$CP = CF_1 + CF_2 + \dots + CF_n \quad [Kč] \quad (1)$$

CP celkový příjem

CF cash flow

n jednotlivá léta životnosti

Čistý celkový příjem je odvozen od výše zmíněného celkového příjmu z investice, který je upraven o počáteční výdaj (2). Je tedy dán rozdílem mezi příjmy a výdaji, ten musí vyjít kladný, aby podnik uvažoval o realizaci dané investice. (Taušl, Jelínková, 2010)

$$NCP = CP - IN \quad [Kč] \quad (2)$$

NCP čistý celkový příjem z investice

IN počáteční výdaje na investici

Průměrný roční příjem ($\emptyset CP$) je dán součtem všech cash flow (všemi příjmy), které jsou spojeny s investicí, který je následně vydělen počtem let životnosti (3). (Scholleová, 2009)

$$\emptyset CP = \frac{CP}{N} \quad [K\check{c}] \quad (3)$$

Průměrná roční návratnost ($\emptyset r$) říká, kolik procent se průměrně ročně z investované částky navrátí (4). Podnik požaduje maximální roční procento návratnosti, částka by se měla uhradit minimálně ze 100 %, aby bylo o realizaci uvažováno. (Scholleová, 2009)

$$\emptyset r = \frac{\emptyset CP}{IN} \quad [\%] \quad (4)$$

Doba návratnosti (5) neboli doba splacení udává, za jakou dobu (za kolik let) by mělo dojít ke splacení počátečních kapitálových výdajů, po kolik let musí být investice v provozu. Když jsou kumulované peněžní toky v rovnosti s kapitálovým výdajem, dochází k návratnosti investice ($\sum \text{cash flow} = \text{výdaje na investici}$). Z toho plyne, že čím kratší doba návratnosti je, tím je investice výhodnější. (Šiman, 2010)

$$\text{doba návratnosti} = \frac{IN}{\text{roční příjem z investice}} \quad [\text{roky}] \quad (5)$$

3.2 Dynamické metody

Dynamické metody, oproti statickým, přihlížejí k faktoru času a do hodnocení zahrnují i riziko. Jsou využívány u investičních projektů s delší dobou pořízení majetku a delší dobou jeho životnosti v podniku, tak je tomu ve většině projektů. Respektování času v propočítávání a hodnocení efektivnosti projektů značně ovlivňuje volbu vhodné varianty a přijetí či zamítnutí projektu. Pokud je respektován faktor času, s větší pravděpodobností dochází ke správným rozhodnutím, v opačném případě dochází ke zkreslování pohledu na efektivnost jednotlivých projektů. (Valach, 2010)

Při využívání dynamických metod je zapotřebí znát časovou hodnotu peněz, umět si určit jejich budoucí hodnotu (6) a umět budoucí převést na současnou hodnotu peněz (7). (Taušl, Jelínková, 2018)

Budoucí hodnota je vypočtena podle následujícího vzorce:

$$BH = SH \times (1 + i) \quad [Kč] \quad (6)$$

BH budoucí hodnota peněz

SH současná hodnota peněz

i úroková sazba

Pokud bude sledováno více období (n), jedná se o vzorec (7) tzv. **úročitel**:

$$BH = SH \times (1 + i)^n \quad [Kč] \quad (7)$$

Současná hodnota je vypočtena pomocí vzorce (8):

$$SH = \frac{BH}{1 + i} \quad [Kč] \quad (8)$$

Při sledování více období (n) je využit vzorec (9) tzv. **odúročitel**:

$$SH = \frac{BH}{(1 + i)^n} \quad [Kč] \quad (9)$$

V následujících podkapitolách jsou popsány nejvyužívanější dynamické metody.

3.2.1 Čistá současná hodnota

Čistá současná hodnota je základem dalších dynamických metod, je nejvyužívanější a nejvhodnější metodou, její výsledek dává jasný a srozumitelný výsledek pro rozhodovací kritéria. Za efekt u čisté současné hodnoty je považován peněžní příjem z projektu, jež je tvořen očekávaným ziskem po zdanění, odpisy a popřípadě ostatními příjmy. Čistá současná hodnota je vypočtena jako rozdíl mezi

diskontovanými peněžními příjmy plynoucí z investice a kapitálovými výdaji vynaloženými na investici (10). Pokud jsou kapitálové výdaje vynakládány postupně, po delší dobu, pak je zapotřebí čistou současnou hodnotu vypočítat jako rozdíl v jednotlivých letech. (Valach, 2010)

Mohou nastat 3 situace, interpretace výsledků je taková, že:

- a) $\check{C}SH = 0$, z toho plyne, že diskontované peněžní příjmy se rovnají kapitálovým výdajům a projekt tržní hodnotu podniku nijak neovlivní.
- b) $\check{C}SH > 0$, diskontované peněžní příjmy převyšují kapitálové výdaje a projekt je pro podnik přijatelný, je zaručena požadovaná míra výnosnosti a je zvýšena tržní hodnota podniku.
- c) $\check{C}SH < 0$, kapitálové výdaje jsou vyšší než diskontované příjmy z investice a projekt je tak pro podnik nepřijatelný. Projekt nezajišťuje požadovanou míru výnosnosti a jeho přijetí by vedlo ke snížení tržní hodnoty podniku. (Valach, 2010)

Výpočet čisté současné hodnoty lze vyjádřit následovně:

$$\check{C}SH = SH - IN \quad [K\check{c}] \quad (10)$$

3.2.2 Index ziskovosti

S výše zmiňovanou čistou současnou hodnotou úzce souvisí i index ziskovosti (IZ), neboli rentability. Jedná se o relativní měřítko, které může výběr investice značně ovlivnit. Vyjadřuje poměr očekávaných diskontovaných peněžních příjmů k počátečním kapitálovým výdajům (11), čistá současná hodnota je dána rozdílem těchto veličin. Hodnota vyjadřuje, kolik příjmů připadá na jednotku výdajů. (Fotr, Souček, 2011; Scholleová, 2009)

$$IZ = \frac{SH}{IN} \times 100 \quad [K\check{c}] \quad (11)$$

Všechny výsledky, které jsou vyšší než 1, jsou pro podnik přijatelné, pokud je rozhodováno mezi více variantami, nejvýhodnější je ta s nejvyšší hodnotou ziskovosti. Pokud ČSH nabývá kladných hodnot, index ziskovosti je větší než 1. Při záporné hodnotě ČSH je index ziskovosti menší než 1 a pokud je ČSH rovna nule, je index ziskovosti roven jedné. (Fotr, Souček, 2011)

3.2.3 Upravená čistá současná hodnota

Efektivnost investičních projektů byla doposud hodnocena bez ohledu na to, z jakých zdrojů budou financovány. Přitom financování velmi ovlivňuje investiční rozhodování a mělo by být bráno v úvahu. Modifikovaná neboli upravená čistá současná hodnota (ČSHU) zahrnuje základní čistou současnou hodnotu, která je upravena o hodnoty finančních důsledků, jež vyplývají z přijetí investičního projektu. Současné hodnoty finančních důsledků mohou nabývat záporných i kladných hodnot. (Valach, 2010)

Upravená čistá současná hodnota je vypočtena podle následujícího vzorce (12):

$$\text{ČSHU} = \text{ČSHZ} \pm F \quad (12)$$

ČSHZ čistá současná hodnota základní

F finanční náklady spojené s obstaráním finančních zdrojů na investici

3.2.4 Vnitřní výnosové procento

Vnitřní výnosové procento (VVP) je další dynamickou metodou hodnocení efektivnosti investičních projektů, peněžní příjem a respektování časového hlediska jsou považovány za efekt. Jsou využívány další označení jako vnitřní míra výnosu či vnitřní míra výnosnosti, tato metoda hodnocení je považována za stejně vhodnou jako metoda čisté současné hodnoty. (Valach, 2010)

Vnitřní výnosové procento je založeno na koncepci současné hodnoty, jedná se o nalezení takové úrokové míry, při které je čistá současná hodnota peněžních příjmů (výnosů) z investice v rovnosti se současnou hodnotou kapitálových výdajů (K), jedná se o vzorec (13). Je to taková výše úrokové míry, při které je čistá současná hodnota rovna nule. (Valach, 2010)

$$\sum_{n=1}^N P_n \frac{1}{(1+i)^n} = K \quad (13)$$

Postup pro výpočet je následující:

1. Zvolení libovolné úrokové míry a diskontování peněžních příjmů.
2. Porovnání diskontovaných příjmů s kapitálovým výdajem.
3. Pokud je $\Sigma P > K$, zvolí se vyšší úroková míra a celý postup je opakován, dokud $\Sigma P < K$. Požadované VVP leží mezi dvěma úrokovými sazbami.
4. Výpočet VVP pomocí interpolace (14).
5. Porovnání VVP s požadovanou mírou výnosnosti, za přijatelné projekty jsou považovány ty, jejichž VVP je vyšší než požadovaná výnosnost. (Valach, 2010)

$$VVP = i_n + \frac{\check{C}SH_{i_n}}{\check{C}SH_{i_n} + \check{C}SH_{i_v}} (i_v - i_n) \quad [\%] \quad (14)$$

$\check{C}SH_{i_n}$ čistá současná hodnota při nižší úrokové míře

$\check{C}SH_{i_v}$ čistá současná hodnota při vyšší úrokové míře

i_n nižší zvolená úroková míra

i_v vyšší zvolená úroková míra

3.2.5 Modifikované vnitřní výnosové procento

Modifikované vnitřní výnosové procento (VVP_m) je taková úroková míra, při které se kapitálový výdaj na investici rovná diskontované terminálové hodnotě projektu. Terminálová hodnota je taková hodnota, která je dána souhrnem budoucích hodnot

jednotlivých peněžních příjmů ke konci životnosti projektu, vypočtený pomocí požadované výnosnosti projektu. (Valach, 2010)

Hlavní myšlenkou VVP_m bylo odstranit nedostatky základního vnitřního výnosového procenta (nereálný předpoklad reinvestice peněžních příjmů ve výši samostatného VVP). Interpretace a využití pro rozhodování jsou však oproti základnímu VVP komplikovanější. Tuto metodu lze využít i v případě, že peněžní toky mají nekonvenční průběh. (Scholleová, 2009)

Výpočet probíhá ve dvou krocích:

1. Výpočet terminálové hodnoty projektu podle vzorce (15).

$$\sum_{n=1}^N P_n(1+i)^{N-n} \quad [Kč] \quad (15)$$

i požadovaná míra výnosnosti

2. Výpočet modifikovaného vnitřního výnosového procenta (16).

$$VVP_m = \sqrt[N]{\frac{\sum_{n=1}^N P_n (1+i)^{N-n}}{K}} - 1 \quad [\%] \quad (16)$$

Výslednou hodnotu je jako u základního vnitřního výnosového procenta potřeba porovnat s požadovanou mírou výnosnosti, poté je možné vyhodnotit přijetí či zamítnutí investice. (Valach, 2010)

4 Měřítko finanční výkonnosti podniku

Veškeré finanční rozhodování podniku by mělo být podloženo finanční analýzou. Finanční výkonnost a stabilita jsou pro podnik velmi důležité v oblasti rozhodování o investicích, ale také v oblasti způsobu financování aktiv, cenové a dividendové politiky, společenské odpovědnosti atd. Výsledky finanční výkonnosti jsou dále důležitým kritériem pro investory a pro konkurenční pozici firmy, finanční síla podniku také pomáhá při určování slabých a silných stránek a ve formulaci strategických cílů. (Synek, Kislingerová, 2015; Kubíčková, Jindřichovská, 2015)

Finanční analýza plní v podniku několik funkcí:

- a) **Deskripční funkce**, vypočtené hodnoty ukazatelů doplňují a zjednodušují charakteristiky procesů v podniku, které jsou poskytovány za minulé účetní období (např. rentabilita vlastního kapitálu, produktivita práce).
- b) **Valuační funkce**, vypočtené hodnoty ukazatelů umožňují porovnávání s jinými podniky (např. rentability), s průměrnými hodnotami v oboru. Je umožněno hodnotit jednotlivé stránky tak i celkovou finanční situaci podniku.
- c) **Explanační funkce**, některé metody a ukazatele umožňují odhalit příčinné vztahy mezi jevy zobrazenými v účetnictví a umožňují identifikovat faktory, jak působily a ovlivňovaly vývoj výsledného jevu.
- d) **Predikční funkce**, díky vypočteným hodnotám a vývojovým trendům lze odhadovat možný vývoj podniku v budoucnosti. (Kubíčková, Jindřichovská, 2015)

Finanční analýza tedy představuje systematický rozbor dat, která zahrnují hodnocení minulosti, současnosti a předpovídání budoucnosti finanční situace podniku. (Růčková, 2012)

Výsledné hodnoty ukazatelů poskytují informace uživatelům finanční analýzy o tzv. finančním zdraví podniku. Za zdravý podnik je považován ten, který:

- zajišťuje zhodnocení vložených prostředků (výnosnost a rentabilita),
- je finančně stabilní a ve svém rozhodování není omezován jinými subjekty (zadluženost, finanční struktura),
- je schopný hradit své závazky a zajišťovat existenci podniku. (Kubíčková, Jindřichovská, 2015)

Existuje řada měřítek finanční výkonnosti podniku, která jsou členěna podle různých hledisek. Za nejvyužívanější ukazatele jsou považovány ukazatele poměrové. Jejich obvyklým členěním je rozdělení na ukazatele: tržní hodnoty, zadluženosti, rentability, aktivity a likvidity. (Knápková, 2017)

Analýza pomocí poměrových ukazatelů je označována za jádro finanční analýzy, poskytují rychlý obrázek o finanční situaci podniku. Pro hodnocení se využívá vzájemný poměr dvou (či několika) položek účetních výkazů mezi sebou. U těchto metod jsou využívány především údaje ze základních účetních výkazů, výpočty nejsou časově příliš náročné, poskytují spolehlivé základní informace o finanční situaci, dávají podněty k hlubší analýze, výsledky lze snadno využít k podnikovým srovnáním a na základě rozboru ukazatelů je možné formulovat cíle budoucího vývoje. (Kubíčková, Jindřichovská, 2015)

Pojetí výkonnosti se však mění, to mělo za následek vzniku nových tzv. moderních ukazatelů, která jsou orientována na růst hodnoty podniku. Vznik byl dán nutností najít vhodnější metody pro analýzu, které by důsledněji respektovaly hodnoty vlastnických podílů. Elementární metody byly zaměřeny na vhodnost z hlediska manažerského. Mezi moderní metody je řazena ekonomická přidaná hodnota (EVA) a hodnota přidaná trhem (MVA). (Růčková, 2021)

Přístupy k měření výkonnosti podniků jsou dány a ovlivňovány typem ekonomiky, kde podnik působí, globalizačními trendy, rozvojem moderních technologií atd. (Kubíčková, Jindřichovská, 2015)

Vybraným ukazatelům se budou věnovat následující podkapitoly.

4.1 Ekonomická přidaná hodnota

Ekonomická přidaná hodnota (Economic value added, EVA) je významné kritérium pro posuzování výkonnosti podniku. Primární myšlenkou ekonomické přidané hodnoty je fakt, že investiční projekty vytvoří vlastníkům podniku hodnotu, jestliže očekávaná výnosnost převyší kapitálový výdaj. EVA je založena na tzv. ekonomickém zisku, ten bere v úvahu veškeré náklady na vynaložený kapitál (jak náklady na cizí kapitál, tak i na vlastní). Vypočet je tedy vyjádřen rozdílem mezi náklady kapitálu a výnosem kapitálu. (Fotr, Souček, 2011; Růčková, 2021)

Ukazatel EVA je vhodným motivačním nástrojem, cílový ukazatel může ovlivňovat manažery podniku, může pomoci zlepšit práci a výsledky jednotlivých oddělení, neboť je možné vyčíslit přidanou hodnotu celého podniku, či jednotlivých oddělení. Ukazatel měří, jak podnik svými aktivitami ovlivnil hodnotu podniku, čím vyšší ukazatel EVA je, tím vyšší je i přínos pro vlastníky. (Kubíčková, Jindřichovská, 2015)

Existují nejrůznější metody vyjádření hodnoty EVA, aby bylo možné porovnávat výkonnosti podniku v jednotlivých obdobích, je zapotřebí po celou dobu využívat stejný způsob výpočtu. (Hrdý, 2013)

Ukazatel ekonomické přidané hodnoty je vypočítán pomocí následujícího vzorce (17):

$$EVA = EBIT \times (1 - t) - WACC \times C \quad [Kč] \quad (17)$$

EBIT provozní výsledek hospodaření

t koeficient sazby daně z příjmů

WACC průměrné vážené náklady kapitálu

C kapitál vázaný v aktivech, firmou používaný kapitál

První část vzorce (17), $EBIT \times (1 - t)$ je označována jako čistý provozní výsledek hospodaření neboli NOPAT. Druhá část vzorce je zaměřena na celkový investovaný kapitál, který je zpoplatněn váženými průměrnými náklady (WACC), ty jsou vypočteny pomocí vzorce (18). (Kubíčková, Jindřichovská, 2015; Růčková, 2021)

$$WACC = r_d \times \frac{CK}{\Sigma pasiva} \times (1 - t) + r_e \times \frac{VK}{\Sigma pasiva} \quad [\%] \quad (18)$$

r_d náklady na cizí kapitál

CK cizí kapitál

r_e náklady na vlastní kapitál

VK vlastní kapitál

Mezi často využívané metody výpočtu ukazatele EVA se řadí metoda pomocí ukazatele rentability vlastního kapitálu (ROE), výpočet je dán následujícím vzorcem (19). (Kubíčková, Jindřichovská, 2015; Růčková, 2021)

$$EVA = (ROE - r_e) \times VK \quad [Kč] \quad (19)$$

4.2 Ukazatele zadluženosti

Není téměř možné, aby byl podnik schopen svá aktiva financovat pouze z vlastního kapitálu nebo naopak pouze z cizího. Pokud by podnik využíval pouze vlastní kapitál, docházelo by ke snižování celkové výnosnosti vloženého kapitálu. Pokud naopak využívá k financování své činnosti z vyšší části cizí zdroje (dluh), může docházet k obtížím s jeho získáváním, či získáváním za nevýhodných podmínek. (Růčková, 2022)

Ukazatele zadluženost, jak již z názvu vyplývá, řeší míru zadlužení podniku. Je doporučováno udržovat stejný podíl cizích a vlastních zdrojů, popřípadě v poměru 40 % kapitálu cizího vůči kapitálu vlastnímu. (Taušl, Jelínková, 2018)

Základním ukazatelem je **celková zadluženost**, také nazývaný jako ukazatel věřitelského rizika. Je dán podílem cizích zdrojů (celkových závazků) k celkovým aktivům, výpočet je dán vzorcem (20). (Kalouda, 2021)

$$\text{celková zadluženost} = \frac{CK}{\text{celková aktiva}} \times 100 \quad [\%] \quad (20)$$

K měření zadluženosti se dále využívá **koeficient samofinancování** (21), jedná se o doplňkový ukazatel k ukazateli celkové zadluženosti. Je dán podílem vlastního kapitálu k celkovým aktivům, součet jejich výsledných koeficientů by měl dát hodnotu 100 %. Tyto dva ukazatele, patří k nejvyužívanějším ukazatelům finanční stability. (Kubíčková, Jindřichovská, 2015)

$$\text{koeficient samofinancování} = \frac{VK}{\text{celková aktiva}} \times 100 \quad [\%] \quad (21)$$

Dalším využívaným ukazatelem zadluženosti je **ukazatel finanční páky**. Je dán poměrem celkových aktiv a vlastního kapitálu (22), jde o převrácené hodnoty samofinancování. Výsledná hodnota ukazatele udává, kolikrát celkové zdroje převyšují zdroje vlastní. Čím vyšší hodnota tohoto ukazatele, tím nižší je podíl vlastního kapitálu na celkových zdrojích a vyšší míra zadlužení. A tím větší silou působí finanční páka na výnosnost vlastního kapitálu, pokud je dosažená rentabilita aktiv vyšší než nákladovost cizího kapitálu. (Kubíčková, Jindřichovská, 2015)

$$\text{finanční páka} = \frac{\text{celková aktiva}}{VK} \times 100 \quad [\%] \quad (22)$$

4.3 Ukazatele rentability

Ukazatele rentability jsou považovány za důležité indikátory finančního zdraví podniku. Jedná se o schopnost podniku zhodnocovat vložené prostředky v podobě zisku. U ukazatelů rentability neboli výnosnosti je poměřován zisk vůči zdrojům, které byly na vytvoření zisku vynaloženy. Čím vyšší ziskovosti je v podniku dosahováno, tím lépe pro podnik. (Kubíčková, Jindřichovská, 2015)

Podle Taušl a Jelínkové (2018) jsou rozlišovány následující ukazatele rentability:

- rentabilita vlastního kapitálu,
- rentabilita aktiv,
- rentabilita tržeb.

Rentabilita vlastního kapitálu (Return on equity, ROE) reprezentuje zájem vlastníku, zjišťuje výnosnost vloženého vlastního kapitálu. Nejčastěji je počítáno se ziskem po zdanění (EAT), jelikož představuje konečný efekt, který kapitál jeho vlastníků přináší. Hodnotu ROE získáme poměrem EAT a vlastního kapitálu (23). (Kubíčková, Jindřichovská, 2015)

$$ROE = \frac{EAT}{VK} \times 100 \quad [\%] \quad (23)$$

Rentabilita aktiv (Return on assets, ROA) zjišťuje jaká je výnosnost celkového kapitálu, který je vložen do podniku. Není zde brán ohled na původ zdrojů, tedy z jakých zdrojů byly podnikatelské činnosti profinancovány. Jedná se o ukazatel vhodný k měření celkové efektivnosti. Nejčastěji do výpočtu vstupuje hodnota zisku před zdaněním a úhradou úroků EBIT, ten je dán do poměru s celkovými aktivy (24). (Růčková, 2021)

$$ROA = \frac{EBIT}{\text{celková aktiva}} \quad [Kč] \quad (24)$$

Výsledek říká, kolik korun zisku připadá na 1 korunu vloženého kapitálu. (Taušl, Jelínková, 2018)

Rentabilita tržeb (Return on sales, ROS) měří schopnost podniku dosahovat zisku při určité úrovni tržeb. Výpočet je dán podílem zisku a tržeb (25), v tomto případě může být do čitatele dosazen výsledek hospodaření před odečtením úroků a zdaněním (EBIT), nebo výsledek hospodaření před zdaněním (EBT), nebo výsledek hospodaření po zdanění (EAT). (Kubíčková, Jindřichovská, 2015)

$$ROS = \frac{\text{zisk}}{\text{tržby}} \quad [K\check{c}] \quad (25)$$

Výsledná hodnota udává, kolik korun zisku bylo vytvořeno z jedné koruny tržeb. (Taušl, Jelínková, 2015)

4.4 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity pomáhají podniku určit, zda efektivně využívá vložené finanční prostředky a vázanost kapitálu v jednotlivých formách aktiv či pasiv. Ukazatele slouží k rozboru, jak podnik hospodaří s aktivy a jaký je jeho následný dopad na výnosnost a likviditu. (Růčková, 2021)

Ukazatele aktivity lze rozdělit do dvou skupin:

- **Doba obratu**, jedná se o dobu, po kterou je kapitál vázán ve formě aktiv. Bývá vyjádřena jako počet období (roků, dnů), za kterou se aktiva přemění znovu do peněžní formy. Obecné vzorečky jsou následující (26), (27).

$$\text{doba obratu} = \frac{\text{zvolená položka aktiv (pasiv)}}{\text{tržby}} \quad [\text{roky}] \quad (26)$$

$$\text{doba obratu} = \frac{\text{zvolená položka aktiv (pasiv)}}{\text{tržby}} \times 360 \text{ (365)} \quad [\text{dny}] \quad (27)$$

- **Rychlost obratu** (obrat), udává, kolikrát se položka v podniku za určitý čas v objemu podnikových výkonů (nejčastěji tržeb) obrátí, většinou se jedná o období jednoho roku (28). (Kubíčková, Jindřichovská, 2015)

$$\text{rychlost obratu} = \frac{\text{tržby}}{\text{zvolená položka aktiv (pasiv)}} \quad [\text{krát}] \quad (28)$$

Mezi nejvyužívanější ukazatele aktivity patří ukazatele zaměřené na zásoby, pohledávky a závazky. Například doba obratu pohledávek udává počet dní, kdy je kapitál vázán ve formě pohledávek, jde o průměrnou dobu, po kterou musí podnik čekat, než obdrží platbu od svých odběratelů. Obrat zásob udává, kolikrát za rok je položka zásob prodána a znovu naskladněna. (Vochozka, 2021)

4.5 Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity pomáhají podniku sledovat to, jak jsou schopni hradit své krátkodobé závazky ve stanovených termínech. Výsledek udává kolikrát je podnik schopen uspokojit věřitele, pokud promění část či veškerá oběžná aktiva na peněžní prostředky. Oběžný majetek je z hlediska likvidnosti rozdělen do tří skupin, skládá se z krátkodobých finančních prostředků, tyto aktiva jsou nejvíce likvidní. Druhou položkou jsou krátkodobé pohledávky a nejméně likvidní je položka zásob. Základními ukazateli jsou okamžitá likvidita, pohotová likvidita a běžná likvidita. Při výpočtu se v čitateli nachází oběžný majetek podle druhu likvidity a ve jmenovateli krátkodobé závazky. (Mishkin, 2012; Taušl, Jelínková, 2018)

Okamžitá likvidita, bývá označována jak likvidita hotovostní či peněžní. Jedná se o nejpřísnější ukazatel likvidity, neboť je hodnocena schopnost podniku uhradit své krátkodobé závazek v daný okamžik pouze z peněžních prostředků, vzoreček (29) Za peněžní prostředky jsou považovány peníze v pokladně a na účtech, krátkodobé cenné papíry, šeky atd. Je doporučeno udržovat hodnotu likvidity mezi 0,2 až 0,5. (Taušl, Jelínková, 2018; Vochozka, 2020)

$$\text{okamžitá likvidita} = \frac{\text{peněžní prostředky}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (29)$$

Pohotová likvidita, také nazývána jako rychlá. V čitateli pohotové likvidity se uvádějí finanční prostředky a krátkodobé pohledávky, nebo li oběžná aktiva, která jsou snížena o zásoby a dlouhodobé pohledávky, ve jmenovateli se nachází krátkodobé závazky (30). Její hodnota se doporučuje udržovat mezi 1 – 1,5.

Pokud je hodnota likvidity rovna jedné, znamená to, že je podnik schopen uhradit své krátkodobé závazky bez nutnosti prodeje svých zásob. (Růčková, 2021)

$$\text{pohotová likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva} - \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (30)$$

Běžná likvidita je dána poměrem veškerých oběžných aktiv podniku a krátkodobých závazků (31). Ukazatel běžné likvidity znázorňuje, kolikrát oběžná aktiva pokrývají krátkodobé závazky podniku. Měří tedy kolikrát je podnik schopen pokrýt své krátkodobé závazky a uspokojit věřitele, pokud by veškerý oběžný majetek proměnil v peněžní prostředky. Čím vyšší hodnota, tím nižší riziko platební neschopnosti. Doporučuje se udržovat hodnotu běžné likvidity v intervalu 1,5 – 2,5. (Růčková, 2021; Taušl, Jelínková, 2018)

$$\text{běžná likvidita} = \frac{\text{oběžná aktiva}}{\text{krátkodobé závazky}} \quad (31)$$

Příliš vysoké hodnoty ukazatele mohou v konečném důsledku snižovat výkonnost podniku a svědčit o neefektivním využívání aktiv. Může se jednat o vysoké hodnoty peněžních prostředků, které nepřináší zisk, anebo vysoké zásoby, ve kterých jsou vázány peněžní prostředky. Konkrétní hodnota ukazatele je však závislá na mnoha faktorech, například na oboru činnosti podniku, hospodářském cyklu podniku a finanční strategii podniku. (Kubíčková, Jindřichovská, 2015)

5 Charakteristika vybraného podniku a investice

V této kapitole diplomové práce je představen vybraný podnik s názvem ASTRO KOVO PLZEŇ, s. r. o. Následně je popsána hlavní činnost podniku spolu s jeho zamýšlenou investicí.

5.1 Základní informace o podniku a jeho historie

Název:	ASTRO KOVO PLZEŇ
Právní forma:	společnost s ručením omezeným
Datum zápisu:	20. 10. 1998
Sídlo společnosti:	Americká 1030, Třemošná 330 11
Základní kapitál:	500 000 Kč
Identifikační číslo:	25225791
Jednatel:	Miroslav Dušek

Logo společnosti:

Obrázek 3: Logo společnosti

Zdroj: <http://www.astro-kovo.cz>

Firma ASTRO KOVO PLZEŇ, s. r. o. byla založena roku 1998. Počátky má však již v roce 1992, kdy majitel firmy Miroslav Dušek začal podnikat jako fyzická osoba v pronajatých prostorách. V roce 1994 proběhla výstavba vlastních výrobních prostor v obci Třemošná, která se nachází pár kilometrů od Plzně, zde se nachází sídlo společnosti. Společnost se postupem času začala rozrůstat, v roce 2002 došlo

k výstavbě administrativní budovy společnosti, o dva roky později, v roce 2004 byl vybudován nový sklad na materiál, v roce 2007 byla zřízena druhá pobočka společnosti. V roce 2010 byla vedle původní haly provedena výstavba nové výrobní haly, v roce 2016 pak byla dostavěna i druhá výrobní hala, které umožnily společnosti zvětšit výrobní prostory. Nyní vyrábí na ploše 2000 m². (astro-kovo, 2023)

Na následujícím obrázku (4) můžete vidět sídlo společnosti v Třemošné.

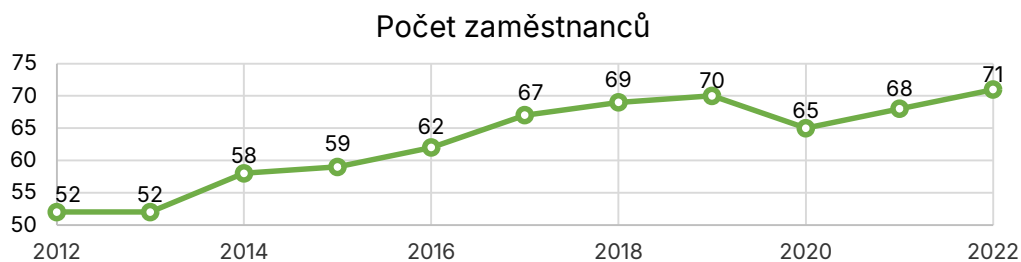

Obrázek 4: Sídlo společnosti

Zdroj: <http://www.astro-kovo.cz>

S postupným rozvojem celého podniku společnost postupně investuje do rozšiřování výrobních kapacit areálu. Zakupuje CNC stroje, bylo vybudováno středisko výstupní kontroly pro zajišťování vysoké kvality finálního výrobku. Provoz společnosti je třisměnný. Nastavený systémem výroby na jedné směně umožňuje jednomu pracovníkovi obsluhovat tři stroje současně namísto dvou. Společnost je tak schopná uspokojit poptávku vícero klientů a zajistit velkoobjemovou výrobu pro klienty nové.

V níže uvedeném obrázku (5) je vyobrazen vývoj počtu zaměstnanců podniku ASTRO KOVO od roku 2012 až do roku 2022.

Obrázek 5: Počet zaměstnanců

Zdroj: vlastní zpracování

5.2 Předmět podnikání

Podnik se zabývá výrobou přesných strojních součástí, většina výrobků je směřována pro automobilový průmysl. Hlavním předmětem podnikání je oblast obrábění.

Jedná se o zakázkovou sériovou a malosériovou výrobu, výrobky jsou vytvořeny na základě dokumentace dodané zákazníkem nebo vytvořené vlastními pracovníky dle požadavků zákazníka v oddělení konstrukce. K výrobě velmi přesných součástí je využívána technologie soustružení rotačních dílů, frézování, vrtání a závitování. Výrobky jsou převážně z tyčového materiálu v rozsahu \varnothing 8 mm – 65 mm z různých kovových i nekovových materiálů a plastů, nejčastěji pracují s automatovou ocelí, uhlíkovou ocelí, nerezovou ocelí, hliníkem a jeho slitinami, mědí a jeho slitinami apod. Databáze dílů podniku obsahuje téměř 2000 různých položek. Podnik je schopen zajistit následnou montáž jednoduchých celků a v případě potřeby následně externě zajistit povrchovou úpravu výrobků a tepelné zpracování. Podnik je schopen ročně vyprodukovat až 6 milionů kusů strojních součástí. Přičemž výroba probíhá v dávkách 1000 až 10 000 ks podle složitosti jednotlivých dílů. Podnik je ochoten vyrobit menší i daleko větší série.

Obrázek 6: Ukázka výrobků podniku

Zdroj: <http://www.astro-kovo.cz>

Společnost pro výrobu svých výrobků využívá moderní stroje, aktuálně vlastní 26 CNC soustružnických center, 2 dlouhotočné CNC automaty a jeden dvoupaletový frézovací (vrtací) CNC stroj. (astro-kovo, 2023)

Podnik je držitelem certifikátu ČSN EN ISO 9001:2016 v oboru Automatizované strojní CNC obrábění. Kvalita je pro podnik velmi důležitým faktorem a velkou prioritou. Podnik se při nákupu technologického vybavení orientuje podle moderních trendů, neustále zvyšuje kvalifikaci svých zaměstnanců, pokouší se o snižování podílu zmetkovosti, spolupracuje s kvalitními a spolehlivými dodavateli a neustále zvyšuje podíl automatizace. Podnik neustále navazuje nové kontakty, jak mezi zákazníky, tak odběrateli a snaží se o udržení důvěry u stávajících zákazníků, prostřednictvím zodpovědné a kvalitní práce, která splňuje jejich požadavky. (astro-kovo, 2023)

5.3 Představení investičního záměru

Tato podkapitola představuje investiční záměr podniku, konkrétně se jedná o nákup dlouhotočného CNC automatu SWISS TYPE s přídatnou jednotkou spolu s profil projektorem a krutoměrem. Hlavním důvodem pořízení nového stroje je reakce na zvýšenou poptávku po výrobcích podniku a nedostatečné výrobní kapacity v areálu v Kraslicích. Podnik očekává, že dojde k zefektivnění a optimalizaci výroby a nárůstu jejího objemu. Podnik tak bude následně schopen uspokojit veškerou poptávku pomocí vlastních sil.

Podnik se při výběru nového zařízení rozhoduje na základě vlastních zkušeností a je vybírán typově obdobný stroj tomu, který již vlastní. Konkrétní typ stroje bude vybrán na základě provedeného výběrového řízení. CNC automat je zobrazen na obrázku 7.

Obrázek 7: CNC automat

Zdroj: <https://www.directindustry.com/prod/doosan-machine-tools/product-26470-1160245.html>

Podnik zahájil přípravy k realizaci projektu v polovině roku 2014, výběrové řízení bylo stanoveno na říjen stejného roku. Investice byla realizována v roce 2015, cena investice činí 4 672 000 Kč.

Projekt je financován z vlastních zdrojů podniku ASTRO KOVO, část nákladů na pořízení stroje pokryjí dotace.

Stroj je pořizován na pobočku v Kraslicích v Karlovarském kraji, jedná se o oblast s vysokou mírou nezaměstnanosti. Na pobočce dojde po zakoupení stroje ke zvýšení produkce až o 105 %, neboť bude zavedena třetí směna, díky tomu mohou být najati tři noví pracovníci a zároveň bude moci jeden pracovník obsluhovat tři stroje současně, místo původních dvou.

Realizace investice by měla zajistit:

- zvýšení efektivity práce,
- snížení zmetkovosti,
- posílení výrobních kapacit,
- zavedení třetí směny,
- zvýšení přesnosti při výrobě a kvality finálního produktu,
- nárůst zaměstnanců a podporu zaměstnanosti,
- navýšení produkce výrobků obráběných na dlouhotočných CNC automatech,
- zvýšení celkového obrátu podniku a upevnění jejího postavení na trhu.

Investice a její důsledky budou propočítány a hodnoceny v následující části práce. K hodnocení budou využity pouze některé z výše zmiňovaných ukazatelů.

6 Vyhodnocení investice a dopad na finanční výkonnost

Tato část diplomové práce se zabývá výpočtem několika vybraných ukazatelů, které měří efektivnost vybrané investice a dále výpočty finanční výkonnosti podniku. Pro vyhodnocení efektivnosti byly vybrány následující ukazatele: doba návratnosti investice, čistá současná hodnota, index ziskovosti, vnitřní výnosové procento a modifikované vnitřní výnosové procento. Z ukazatelů měřící finanční výkonnost podniku byly zvoleny poměrové ukazatele zadluženosti a ukazatele aktivity, dále ukazatele likvidity a rentability. Nakonec je vypočtena ekonomická přidaná hodnota.

6.1 Vyhodnocení efektivnosti investice

K vyhodnocení efektivnosti investice je normálně zapotřebí vypočítat daňové odpisy pořizovaného majetku. Cena zařízení je 4 670 000 Kč, jedná se o zařízení, které se řadí do druhé odpisové skupiny, jehož doba odpisování je 5 let, byly zvoleny lineární odpisy. V prvním roce činí odpis 11 %, v dalších letech 22,25 % z pořizovací ceny zařízení. Odpisy jsou daňově uznatelným nákladem, který snižuje základ daně a následně slouží k výpočtu daně z příjmu právnických osob.

Tabulka 2: Odpisy

Rok	Roční odpis	Oprávky	Zůstatková cena
2015	513 920 Kč	513 920 Kč	4 158 080 Kč
2016	1 039 520 Kč	1 553 440 Kč	3 118 560 Kč
2017	1 039 520 Kč	2 592 960 Kč	2 079 040 Kč
2018	1 039 520 Kč	3 632 480 Kč	1 039 520 Kč
2019	1 039 520 Kč	4 672 000 Kč	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Podnik však hodlá část investice profinancovat dotací, která je ve výši 2 102 000 Kč. Pro podnikatelské osoby existuje předpis, že musí zařadit investici a odpisovat pouze z částky, kterou podnik sám uhradil. V tomto případě je zapotřebí vypočítat rozdíl mezi pořizovací hodnotou investice a částí, která bude financována z dotace,

výsledná částka udává, kolik podnik zaplatí sám. Výše dotace se do odpisů ani ceny investice nezahrnuje.

Pro hodnocení efektivity investice se používají účetní odpisy. Byl zvolen lineární účetní odpis.

$$\text{Částka bez dotace} = 4\,672\,000 - 2\,102\,000 = 2\,570\,000 \text{ Kč}$$

$$\text{Odpis} = \frac{2\,570\,000}{5} = 514\,000 \text{ Kč}$$

Lineární účetní odpisy jsou poté ve všech letech ve stejné výši, jak uvádí tabulka 3.

Tabulka 3: Odpisy bez dotace

Rok	Roční odpis	Oprávky	Zůstatková cena
2015	514 000 Kč	514 000 Kč	2 056 000 Kč
2016	514 000 Kč	1 028 000 Kč	1 542 000 Kč
2017	514 000 Kč	1 542 000 Kč	1 028 000 Kč
2018	514 000 Kč	2 056 000 Kč	514 000 Kč
2019	514 000 Kč	2 570 000 Kč	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

6.1.1 Doba návratnosti investice

Výpočtem doby návratnosti investice zjistíme, za jak dlouho se podniku vrátí vynaložené prostředky na investici. Roční příjem se skládá ze součtu ročních odpisů a přírůstku ročního zisku v daném roce. Hodnoty pro výpočet jsou uvedeny níže v tabulce 4. V prvním roce, v roce uskutečnění nákupu, podnik očekává ztrátu v hodnotě 216 000 Kč.

Tabulka 4: Doba návratnosti

Rok	Odpis	Zisk/ztráta	Součet	Kumulace
2015	514 000 Kč	-216 000 Kč	298 000 Kč	298 000 Kč
2016	514 000 Kč	46 000 Kč	560 000 Kč	858 000 Kč
2017	514 000 Kč	98 000 Kč	612 000 Kč	1 470 000 Kč
2018	514 000 Kč	153 000 Kč	667 000 Kč	2 137 000 Kč
2019	514 000 Kč	211 000 Kč	725 000 Kč	2 862 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

Podnik očekává, že se vynaložené prostředky vrátí v pátém roce zpět. Kumulovaný příjem v tomto roce činí 2 862 000 Kč a je překročena pořizovací cena bez dotace 2 570 000 Kč. K určení přesné doby návratnosti investice je zapotřebí dopočítat zbylou část do celkového kapitálového výdaje.

$$\text{Zbylá část kapitálového výdaje} = 2\,570\,000 - 2\,137\,000 = 433\,000 \text{ Kč}$$

Zbylá část kapitálového výdaje pomůže určit zbývající části roku, výpočet udává následující vzorec. Zbývající část roku je následně přepočtena na dny.

$$\text{Zbývající část roku} = \frac{433\,000}{725\,000} = 0,6$$

$$\text{Převod na dny} = 0,6 \times 365 = 219 \text{ dnů}$$

Podnik očekává, že se mu vynaložené finanční prostředky vrátí zpět za 4 roky a 219 dnů.

6.1.2 Čistá současná hodnota a index ziskovosti

Čistá současná hodnota je dána rozdílem mezi diskontovanými peněžními příjmy a kapitálovým výdajem. Pro výpočet je nutné znát odpisy stroje, které jsou uvedeny v tabulce 3 výše. Dále je potřeba znát diskontní sazbu, která je ve výši 4 % a předpokládané příjmy z investice. Výpočet diskontovaných příjmu je uveden v následující tabulce 5.

Tabulka 5: Diskontované peněžní příjmy

Rok	Peněžní příjem	$\frac{1}{(1+i)^n}$	Diskontovaný příjem
1	298 000 Kč	$\frac{1}{(1+0,04)^1}$	286 538 Kč
2	560 000 Kč	$\frac{1}{(1+0,04)^2}$	517 751 Kč
3	612 000 Kč	$\frac{1}{(1+0,04)^3}$	544 066 Kč
4	667 000 Kč	$\frac{1}{(1+0,04)^4}$	570 154 Kč
5	725 000 Kč	$\frac{1}{(1+0,04)^5}$	595 897 Kč
6	787 000 Kč	$\frac{1}{(1+0,04)^6}$	621 978 Kč
7	852 000 Kč	$\frac{1}{(1+0,04)^7}$	647 450 Kč
8	921 000 Kč	$\frac{1}{(1+0,04)^8}$	672 966 Kč
9	994 000 Kč	$\frac{1}{(1+0,04)^9}$	698 371 Kč
10	1 071 000 Kč	$\frac{1}{(1+0,04)^{10}}$	723 529 Kč
Σ	7 487 000Kč	X	5 878 700 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

$$\check{C}SH = 5\,878\,700 - 2\,570\,000 = 3\,308\,700 \text{ Kč}$$

Hodnota čisté současné hodnoty je kladná, konkrétně 3 308 700 Kč, peněžní příjmy převyšují kapitálový výdaj na pořízení investice a investice je pro podnik přijatelná.

S čistou současnou hodnotou souvisí ukazatel ziskovosti, který je dále podílem peněžních příjmů a kapitálových výdajů.

$$IZ = \frac{5\,878\,000}{2\,570\,000} \times 100 = 228,7 \%$$

Hodnota ukazatele ziskovosti je kladná a pro podnik je tak investice přijatelná. Udává, že každá jedna investovaná koruna podniku přinese 2,287 Kč diskontovaného příjmu.

6.1.3 Vnitřní výnosové procento

K výpočtu vnitřního výnosového procenta je potřeba znát výši investice, životnost zařízení a očekávané peněžní příjmy plynoucí z investice v jednotlivých letech. Nejprve je nutné určit libovolnou výši úrokové míry, kterou se diskontují očekávané peněžní příjmy. Aby byl výsledek čisté současné hodnoty kladný je zvolená úroková míra ve výši 15 %.

Tabulka 6: Diskontované příjmy při úrokové sazbě 15 %

Rok	Peněžní příjem	$\frac{1}{(1+i)^n}$	Diskontovaný příjem
1	298 000 Kč	$\frac{1}{(1+0,15)^1}$	259 130 Kč
2	560 000 Kč	$\frac{1}{(1+0,15)^2}$	423 440 Kč
3	612 000 Kč	$\frac{1}{(1+0,15)^3}$	402 400 Kč
4	667 000 Kč	$\frac{1}{(1+0,15)^4}$	381 359 Kč
5	725 000 Kč	$\frac{1}{(1+0,15)^5}$	360 453 Kč
6	787 000 Kč	$\frac{1}{(1+0,15)^6}$	340 242 Kč
7	852 000 Kč	$\frac{1}{(1+0,15)^7}$	320 298 Kč
8	921 000 Kč	$\frac{1}{(1+0,15)^8}$	301 077 Kč
9	994 000 Kč	$\frac{1}{(1+0,15)^9}$	282 557 Kč
10	1 071 000 Kč	$\frac{1}{(1+0,15)^{10}}$	264 735 Kč
Σ	7 487 000 Kč	X	3 335 691 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

$$\check{C}SH = 3\,335\,691 - 2\,570\,000 = 765\,691 \text{ Kč}$$

Suma diskontovaných peněžních příjmů je při úrokové míře 15 % vyšší než kapitálový výdaj. Nyní je zapotřebí zvolit vyšší úrokovou míru, například 25 %, aby byl výsledek čisté současné hodnoty záporný. Výpočty pro vyšší úrokovou míru jsou uvedeny v tabulce 7.

Tabulka 7: Diskontované příjmy při úrokové sazbě 25 %

Rok	Peněžní příjem	$\frac{1}{(1+i)^n}$	Diskontovaný příjem
1	298 000 Kč	$\frac{1}{(1+0,25)^1}$	238 400 Kč
2	560 000 Kč	$\frac{1}{(1+0,25)^2}$	258 400 Kč
3	612 000 Kč	$\frac{1}{(1+0,25)^3}$	313 344 Kč
4	667 000 Kč	$\frac{1}{(1+0,25)^4}$	273 203 Kč
5	725 000 Kč	$\frac{1}{(1+0,25)^5}$	237 568 Kč
6	787 000 Kč	$\frac{1}{(1+0,25)^6}$	206 307 Kč
7	852 000 Kč	$\frac{1}{(1+0,25)^7}$	178 677 Kč
8	921 000 Kč	$\frac{1}{(1+0,25)^8}$	154 518 Kč
9	994 000 Kč	$\frac{1}{(1+0,25)^9}$	133 412 Kč
10	1 071 000 Kč	$\frac{1}{(1+0,25)^{10}}$	114 998 Kč
Σ	7 487 000Kč	X	2 208 827 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

$$\check{C}SH = 2\,208\,827 - 2\,570\,000 = -361\,173 \text{ Kč}$$

Při úrokové sazbě 25 % převyšuje kapitálový výdaj diskontované příjmy a ČSH je záporná. Vnitřní výnosové procento leží někde mezi 15 % a 25 %.

V následujícím výpočtu je stanoveno vnitřní výnosové procento. Výsledek udává, při jaké úrokové míře, by byla čistá současná hodnota rovna nule.

$$VVP = 15 + \frac{765\,691}{765\,691 + 361\,173} \times (25 - 15) = 21,79 \%$$

Výsledek vnitřního výnosového procenta je následně zapotřebí porovnat s požadovanou mírou výnosnosti, neboť samostatný ukazatel VVP nevypovídá o tom, zda je investice pro podnik vhodná či nevhodná. Podnik požaduje výnosnost 10 % a investice je pro něj tak výhodná.

6.1.4 Modifikované vnitřní výnosové procento

Pro výpočet modifikovaného vnitřního procenta je nejprve zapotřebí spočítat terminálovou hodnotu investice, výpočet je uveden v tabulce 8. Dále je zapotřebí znát výši investice, požadovanou výnosnost a příjmy plynoucí z investice v jednotlivých letech.

Tabulka 8: Výpočet terminálové hodnoty

Rok	Životnost	Peněžní příjem	$(1 + i)^n$	Reinvestovaný peněžní příjem
1	4	298 000 Kč	$(1 + 0,1)^4$	436 302 Kč
2	3	560 000 Kč	$(1 + 0,1)^3$	745 360 Kč
3	2	612 000 Kč	$(1 + 0,1)^2$	740 520 Kč
4	1	667 000 Kč	$(1 + 0,1)^1$	733 700 Kč
5	0	725 000 Kč	$(1 + 0,1)^0$	725 000 Kč
6	0	787 000 Kč	$(1 + 0,1)^0$	787 000 Kč
7	0	852 000 Kč	$(1 + 0,1)^0$	852 000 Kč
8	0	921 000 Kč	$(1 + 0,1)^0$	921 000 Kč
9	0	994 000 Kč	$(1 + 0,1)^0$	994 000 Kč
10	0	1 071 000 Kč	$(1 + 0,1)^0$	1 071 000 Kč
Σ	X	7 487 000 Kč	X	8 005 882 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

$$VVP_m = \sqrt[10]{\frac{8\,005\,882}{2\,570\,000}} - 1 = 0,12$$

$$VVP_m = 0,255 \times 100 = 12 \%$$

Hodnota vnitřního modifikovaného procenta je 12 %, nachází se mezi požadovanou mírou výnosnosti (10 %) a vnitřním výnosovým procentem (21,79 %). Investice je pro podnik přijatelná, neboť je hodnota modifikovaného vnitřního procenta vyšší než požadovaná míra výnosnosti.

6.2 Vliv investice na vybrané finanční ukazatele výkonnosti

Tato podkapitola se věnuje výpočtům finančních ukazatelů výkonnosti podniku pomocí vybraných poměrových ukazatelů finanční analýzy. Byly vybrány ukazatele zadluženosti, rentability, aktivity a likvidity. Jedná se o ukazatele, které mohou podniku poskytnout rychlý obraz o finanční situaci podniku. Dále je vypočtena přidaná hodnota, k jejímuž výpočtu byla využita vypočtená rentabilita vlastního kapitálu. Všechny výpočty se týkají roků 2015 až 2019. Podnik autorce poskytl podklady potřebné pro výpočty, ale nepřál si jejich zveřejnění v diplomové práci, z tohoto důvodu nejsou uvedeny v přílohách.

6.2.1 Ukazatele zadluženosti

V tabulce 9 byla vypočtena celková míra zadlužení, koeficient samofinancování a finanční páka. Celková zadluženost je dána poměrem cizího kapitálu a celkovými aktivy a poměruje, jestli je výše vlastního kapitálu přiměřená k závazkům podniku. Jak již bylo zmíněno, jedná se o ukazatel, který je také nazýván ukazatelem věřitelského rizika, neboť výsledek je důležitý pro vlastníky podniku i pro věřitele. Čím vyšší je hodnota ukazatele, tím vyšší je zadluženost podnik a tím vyšší je i riziko věřitelů. Koeficient samofinancování udává stabilitu společnosti a finanční páka udává, kolikrát převyšuje celkový kapitál velikost vlastního kapitálu. Čím vyšší je hodnota finanční páky, tím větší je její efekt na výnosnost vlastního kapitálu.

Tabulka 9: Ukazatele zadluženosti

	2015	2016	2017	2018	2019
Σ Vlastní kapitál v tis. Kč	90 321	115 026	151 399	179 468	203 082
Σ Cizí kapitál v tis. Kč	40 179	33 157	35 786	25 949	18 262
Σ Aktiva v tis. Kč	130 500	148 183	187 185	205 417	221 344
Celková zadluženost	31 %	22 %	19 %	13 %	8 %
Koeficient samofinancování	69 %	78 %	81 %	87 %	92 %
Finanční páka	144,5 %	128,8 %	123,6 %	114,5 %	109 %

Zdroj: vlastní zpracování

Hodnoty celkové zadluženosti by neměly přesáhnout hodnotu 70 %, ideálně by se měly pohybovat okolo 40 %. Ani v jednom sledovaném období nebyla doporučená hodnota překročena, naopak všechny hodnoty byly pod doporučenou hodnotou 40 % a v průběhu celého zkoumaného období se celková míra zadluženosti snižovala. V roce 2015 byla celková míra zadluženosti 31 %, v posledním zkoumaném období dosáhla hodnoty 8 %. Výsledné hodnoty jsou nižší než doporučené hodnoty a podnik tak dostatečně nevyužívá své vlastní zdroje a může docházet ke snižování celkové výnosnosti vloženého kapitálu.

6.2.2 Ukazatele rentability

V tabulce 10 jsou pro vybraná období vypočteny ukazatele rentability aktiv a rentability vlastního kapitálu. Rentabilita aktiv je dána poměrem provozního zisku před zdaněním a odečtením nákladových úroků (EBIT) a celkovými aktivy. Rentabilita vlastního kapitálu je dána poměrem mezi hodnotami čistého zisku (EAT) a sumou vlastního kapitálu.

Tabulka 10: Ukazatele rentability

	2015	2016	2017	2018	2019
EBIT v tis. Kč	34 135	30 710	48 540	41 253	29 241
Σ Aktiva v tis. Kč	130 500	148 183	187 185	205 417	221 344
EAT v tis. Kč	27 536	24 704	39 230	33 252	23 612
Σ Vlastní kapitál v tis. Kč	90 321	115 026	151 399	179 468	203 082
ROA	26,2 %	20,7 %	25,9 %	20,1 %	13,2 %
ROE	30,5 %	21,5 %	25,9 %	18,5 %	11,6 %

Zdroj: vlastní zpracování

Ukazatel rentability aktiv říká, že 1 Kč celkových aktiv přinesla v roce 2015 podniku 26,2 % provozního zisku, 20,7 % provozního zisku v roce 2016, v roce 2017 se hodnota zvýšila na 25,9 % provozního zisku. V posledních dvou analyzovaných letech došlo k výraznému poklesu rentability aktiv.

Ukazatel rentability vlastního kapitálu udává, že 1 Kč vlastního kapitálu přinesla podniku v prvním zkoumaném období 30,5 % čistého zisku. V roce 2016 21,5 % čistého zisku a 25,9 % čistého zisku v roce 2017. Jako tomu bylo u ukazatele

rentability aktiv tak i u rentability vlastního kapitálu došlo v roce 2018 a 2019 k velkému propadu a v posledním zkoumaném období přinesla 1 Kč vlastního kapitálu pouze 11,6 % čistého zisku.

6.2.3 Ukazatele aktivity

Ukazatele aktivity mají podniku pomoci určit, zda efektivně využívá vložené finanční prostředky a představují vázanost kapitálu v jednotlivých druzích aktiv či pasiv. Mezi nejvyužívanější ukazatele aktivity patří doba obratu pohledávek a doba obratu závazků, jejich výsledky jsou uvedeny v tabulce 11.

Tabulka 11: Ukazatele aktivity

	2015	2016	2017	2018	2019
Stav pohledávek v tis. Kč	14 308	19 663	20 149	24 798	34 083
Tržby v tis. Kč	165 434	153 930	192 117	199 833	176 539
Tržby v tis. Kč / 365	453,24	421,73	526,35	547,49	483,67
Krátkodobé závazky	16 583	14 694	14 566	13 673	12 712
Doba obratu pohledávek	31,57	46,62	38,28	45,29	70,47
Doba obratu závazků	36,58	34,84	27,67	24,97	26,28

Zdroj: vlastní zpracování

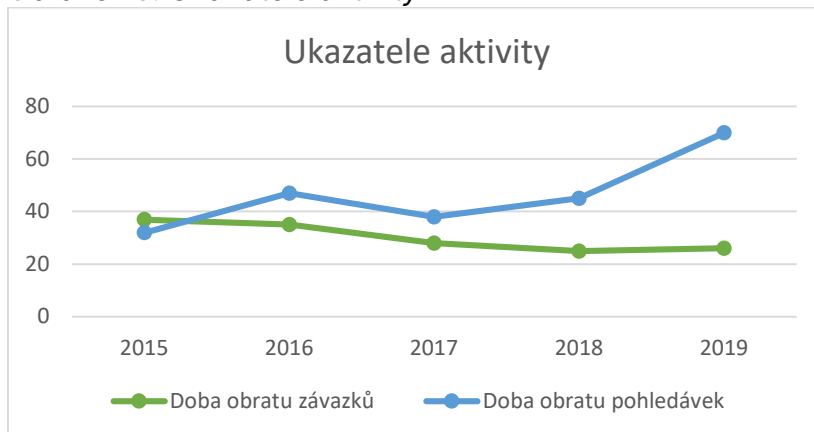
Doba obratu pohledávek udává, za jak dlouho jsou v průměru obdrženy platby od odběratelů, v roce 2015 byla hodnota po zaokrouhlení 32 dnů, v roce 2016 vzrostla doba obratu na 47 dnů. V roce 2017 poklesl na hodnotu 38 dnů v následujících letech došlo prodloužení doby obratu pohledávek až na 70 dnů.

Doba obratu závazků udává, za jak dlouho je podnik v průměru schopen splatit své krátkodobé závazky dodavatelům od vystavení faktury. Téměř v celém zkoumaném období docházelo k poklesu hodnoty doby obratu závazků. V roce 2015 byla hodnota ukazatele po zaokrouhlení 37 dnů a v posledním roce 2019 pouze 26 dní.

Aby nebyla narušena finanční rovnováha ve firmě měla by být doba obratu závazků delší než hodnota doby obratu pohledávek. Jak je zobrazeno v grafu níže, takto tomu bylo pouze v roce 2015. V ostatních letech je doba obratu pohledávek delší než doba obratu závazků. Tato situace může vést ke dvěma problémům, buď musí mít podnik vysoký úvěrový rámec, aby mohl splácet závazky v čas, což zdražuje

jeho finanční prostředky. Druhou možností je, že závazky bude splácet později čímž ohrožuje platební schopnost svých dodavatelů, ale i sám sebe, jelikož dodavatele na něho pro nesplácení mohou podat návrh na insolvenční řízení.

Obrázek 8: Ukazatele aktivity

Zdroj: vlastní zpracování

6.2.4 Ukazatele likvidity

Ukazatele likvidity jsou v podniku využívány k určení schopnosti splácet své závazky ve stanovených termínech. Výsledné hodnoty udávají, kolikrát je podnik schopen uspokojit věřitele. V tabulce 12 jsou vypočteny ukazatele okamžité, pohotové a běžné likvidity.

Tabulka 12: Ukazatele likvidity

	2015	2016	2017	2018	2019
Oběžná aktiva v tis. Kč	67 354	88 002	110 183	143 565	169 544
Krátkodobé závazky v tis. Kč	23 221	18 268	20 582	17 202	15 975
Peněžní prostředky v tis. Kč	48 280	62 955	82 915	108 268	124 123
Krátkodobé pohledávky v tis. Kč	14 308	18 757	19 666	21 831	33 492
Okamžitá likvidita	2,07	3,45	4,02	6,29	7,8
Pohotová likvidita	2,69	4,47	4,98	7,56	9,87
Běžná likvidita	2,9	4,82	5,35	8,35	10,61

Zdroj: vlastní zpracování

Veškeré vypočtené hodnoty jsou o mnoho vyšší než doporučené hodnoty, nejbližší doporučeným hodnotám byl podnik v roce 2015. Hodnota okamžité likvidity by se měla pohybovat mezi 0,2 až 0,5 v roce 2015 jednalo se o hodnotu 2,07.

Doporučená hodnota pohotové likvidity je 1 až 1,5 nejbližší hodnota činila 2,69. Běžná likvidita měří, kolikrát oběžná aktiva pokryjí krátkodobé závazky doporučená hodnota je mezi 1,5 až 2,5 nejbližše této hodnotě byl podnik v s hodnotou 2,9. Výsledné hodnoty poukazují na neefektivní využívání aktiv, která mohou snižovat výkonnost podniku. Jak vyplývá z vypočtených hodnot v tabulce, vyšší hodnoty mohou být zapříčiněny vysokými hodnotami držených peněžních prostředků, které podniku nepřinášejí zisk, anebo velkými zásobami, ve kterých má podnik vázány peněžní prostředky. Konkrétní hodnoty ukazatelů mohou záviset například na oboru činnosti podniku, hospodářském cyklu podniku a finanční strategii podniku, je zapotřebí přihlížet i na ostatní finanční ukazatele.

6.2.5 Ukazatel EVA

K výpočtu ekonomické přidané hodnoty je potřeba využít výše vypočítanou hodnotu rentability vlastního kapitálu, výši vlastního kapitálu, výnosnost desetiletých státních dluhopisů, které vydává Česká národní banka a rizikovou prémii, jejíž hodnota se pohybuje mezi 3 – 5 % (byla využita hodnota 3 %).

Tabulka 13: Ukazatel EVA

	2015	2016	2017	2018	2019
ROE	30,5 %	21,5 %	25,9 %	18,5 %	11,6 %
Σ Vlastní kapitál v tis. Kč	90 321	115 026	151 399	179 468	203 282
Výnosnost desetiletých státních dluhopisů	0,49 %	0,53 %	1,50 %	2,01 %	1,51 %
Riziková premie	3 %	3 %	3 %	3 %	3 %
EVA v tis. Kč	24 396	20 670	32 399	24 210	14 413

Zdroj: vlastní zpracování

Ukazatel EVA měl ve zkoumaném období velkou kolísavost. V roce 2015 dosáhl ukazatel hodnoty 24 396 tis. Kč, o rok později došlo k poklesu hodnoty na 20 670 tis. Kč. K výraznému zvýšení na 32 399 tis. Kč došlo v roce 2017 v posledních dvou letech došlo k velkému propadu ukazatele EVA až na hodnotu 14 413 tis. Kč. K poklesu EVA vede pokles rentability vlastního kapitálu. Vysoká rentabilita v roce 2015 a 2017 vedla k vysoké hodnotě EVA.

7 SWOT analýza podniku a projektu

SWOT analýza pomáhá podniku určit jeho silné a slabé stránky, které plynou z vnitřního prostředí spolu s hrozbami a příležitostmi, které vznikají ve vnějším prostředí mimo podnik.

V následujících bodech jsou stručně uvedeny hlavní faktory ovlivňující podnik.

Silné stránky:

- Stabilní postavení podniku na trhu,
- dlouholetá firemní tradice,
- bohaté zkušenosti v oboru,
- schopnost přizpůsobit výrobu specifikacím zákazníka (výroba na zakázku),
- zajištění dodatečných služeb např. povrchová úprava finálního výrobku,
- moderní technologie výroby,
- testování výrobků ve středisku kontroly v Třemošné a tím snížené množství reklamací,
- zkušený management,
- odborní a kvalifikovaní zaměstnanci.

Slabé stránky

- Nedostatečné výrobní kapacity, které mohou vést k odmítání zakázek,
- nutnost řešení zakázek formou kooperací, tato forma nese riziko ztráty know-how,
- vysoké požadavky na kvalifikovanost pracovníků (vzdělání, praxe),
- absence střediska výstupní kontroly na pobočce v Kraslicích.

Příležitosti

- Expanze na nové tuzemské a zahraniční trhy,
- posílení konkurenceschopnosti,
- upevnění pozice na trhu,
- zvyšování objemu výroby a následný vznik nových pracovních pozic na trhu práce.

Hrozby:

- Zvyšování cen vstupních zdrojů,
- ztráta klíčového odběratele či dodavatele,
- vysoké požadavky na zavádění nových výrobních technologií a postupů v oboru,
- nedostatek kvalifikovaných sil na trhu práce na vybrané pozice, např. operátor a programátor CNC strojů.

V následujících bodech je provedena **SWOT analýza projektu** na pořízení CNC stroje.

Silné stránky:

- Projektový tým je složen ze zkušených zaměstnanců,
- zvýšení efektivity výroby a navýšení produkce,
- vlastní školicí středisko ulehčí zaškolení zaměstnanců,
- minimální dopady na životní prostředí, bezemisní výroba, snížení energetické náročnosti výroby,
- zkušenosti s instalací nových zařízení a s procesem zavádění inovativních procesů do výroby,
- zkrácení výrobních časů a lhůt na dodání finálního výrobku,

Slabé stránky:

- Finanční náročnost projektu,
- administrativní náročnost projektu spojená s přípravou a zpracováním žádosti o dotaci,
- nutnost zaškolení obsluhy stroje a nových pracovníků,
- delší dodací lhůty pořizovaného stroje.

Příležitosti:

- Vybudování vstupní kontroly v Kraslicích,
- vzrůstající poptávka po produktech,
- zvýšení kvality i množství produkce v Kraslicích,
- získání nových odběratelů,
- posílení pozice na trhu.

Hrozby:

- Nedostatek kvalifikovaných pracovníků na trhu,
- vyšší cena pořizované technologie, než bylo plánováno,
- nedodržení harmonogramu a následné prodlení v uvedení stroje do provozu a s tím spojené zpoždění dodávek,
- obtíže při výběrovém řízení na dodavatele nové technologie.

Z výše uvedené SWOT analýzy podniku a realizovaného projektu vyplývá, že projekt povede k dalšímu rozvoji, ke zvýšení objemu výroby a celkového obratu, posílení konkurenceschopnosti a získání potenciálních klientů. Podnik definoval případná slabá místa a učinil patřičná opatření k jejich snížení. ASTRO KOVO má dobré jméno ve svém oboru, zkušenosti s realizací obdobných projektů a se zaváděním nových technologií i postupů. Podnik má zkušené zaměstnance, které má možnost neustále vzdělávat ve svém vlastním školicím středisku, pokud nebude dostatečná nabídka na trhu práce s kvalifikovanými pracovníky podnik je připraven si nové zaměstnance proškolit sám. Rizikem je nedodržení dodacích lhůt nakupované technologie a následné zpoždění při uvedení stroje do provozu, podnik připravil harmonogram, ve kterém je počítáno i s případnými rezervami.

8 Shrnutí, návrhy a doporučení

Z výsledků týkajících se nákupu nového CNC stroje do pobočky v Kraslicích vyplývá, že investice je pro podnik přijatelná a autorka diplomové práce doporučuje její realizaci. Náklady na investici budou zhodnoceny a podnik dosáhne požadované míry výnosnosti. Investice nemá negativní dopad do finanční výkonnosti podniku a lze ji považovat za efektivní.

Pořízení nového zařízení umožní podniku optimalizovat a zefektivnit výrobu na pobočce v Kraslicích, jeden pracovník bude schopen obsluhovat 3 stroje současně, namísto původních dvou, díky tomu dojde ke snížení nákladů na jednotku produkce a ke zvýšení produktivity. Dojde k navýšení objemu výroby a podnik tak bude moci upustit od kooperací.

Investice je částečně kryta dotací z EU, podnik byl však připraven i na případné zamítnutí dotace a realizaci by byl schopen pokrýt i bez jejího poskytnutí. V tomto případě by však mohlo dojít k určitému zpoždění a realizace zakázek by tím mohla být negativně ovlivněna.

Společnosti by se měla zaměřit na ukazatele likvidity, neboť vypočtené výsledky jsou velmi vysoké oproti doporučeným hodnotám. Podnik je sice schopen bez problémů pokrýt krátkodobé závazky, ale příliš vysoké hodnoty mohou snižovat výnosnost podniku a volné peněžní prostředky pak podniku nepřinášejí žádné výnosy. S tím souvisí i výsledné hodnoty ukazatelů zadluženosti, vypočtené hodnoty jsou nižší než doporučené hodnoty a podnik tak dostatečně nevyužívá své vlastní zdroje a může docházet ke snižování celkové výnosnosti vloženého kapitálu.

Velkou výhodou podniku je vlastní školicí středisko, při nedostatku kvalifikovaných pracovníků na trhu je podnik schopen si nové zaměstnance kvalitně proškolit a zaučit podle svých vlastních potřeb. Investice bude mít zároveň společenský přínos, pobočka v Kraslicích se nachází v oblasti s vysokou mírou nezaměstnanosti a do podniku tak budou moci být najati noví pracovníci. Další velkou výhodou je široké portfolio výrobků a schopnost přizpůsobení se potřebám zákazníků, tak aby byly splněny jejich požadavky.

Velkou hrozbou pro podnik je zvyšování cen vstupních zdrojů, pro podnik by bylo vhodné mít se svými dodavateli uzavřené smlouvy, díky kterým by nedocházelo k častým změnám cen, podnik by tak nemusel často přeceňovat své vlastní výrobky a zabránil by tím ukončení spolupráce se svými odběrateli. Aby byla zkrácena doba plateb od odběratelů, mohl by podnik při fakturaci nabízet skonto při platbě hotově nebo před dohodnutou lhůtou splatnosti, pro odběratele by mohlo být poskytnutí finančního zvýhodnění zajímavé a pro podnik i tak výhodné. Dále by mohl podnik navázat spolupráci se středními školami a učilišti s technickým zaměřením, mohl by nabízet odborné praxe žákům a studentům nebo exkurze a návštěvy na pracovištích. Podnik by se tak více dostal do podvědomí a pro absolventy středních škol a odborných učilišť by mohl nabízet pracovní místa. Mezi příležitostmi je zmíněn vstup na nové tuzemské a zahraniční trhy, podnik by se mohl například zúčastnit mezinárodního strojírenského veletrhu v Brně, který se koná každý rok a pokaždé se jej účastní spousta zahraničních a tuzemských firem.

Závěr

Tato diplomová práce se zabývá hodnocením efektivnosti investice a jejím následným dopadem do finanční výkonnosti podniku. Práce je rozdělena na 8 kapitol. První čtyři kapitoly tvoří teoretickou část, která je vypracována pomocí rešerší odborné literatury. Další čtyři kapitoly tvoří praktickou část diplomové práce, které se zabývají vybraným podnikem a jeho investičním záměrem.

První kapitola je zaměřena na jednu z nejdůležitějších manažerských činností, a to na investiční rozhodování, je zde vymezen pojem investice, dále je popsáno členění investic a jsou zde popsány jednotlivé životní fáze investičního projektu.

V druhé kapitole jsou popsány některé možnosti financování. Vybraný podnik si pro profinancování investičního záměru zvolil vlastní zdroje, resp. financování ze zisku a dotací.

Třetí kapitola se věnuje metodám hodnocení efektivnosti investic. První podkapitola se zabývá statistickými metodami a druhá podkapitola metodami dynamickými. Veškeré finanční rozhodování podniku by mělo být podloženo finanční analýzou, ukazatelům finanční analýzy výkonnosti se věnuje poslední kapitola teoretické části.

Vybraným podnikem je ASTRO KOVO, s. r. o., jehož hlavním předmětem podnikání je obrábění a konkrétně se zabývá výrobou přesných strojních součástí. Investiční záměr podniku je nákup nového CNC stroje s přídatnou jednotkou na výrobu součástek. Podnikem a jeho zamýšlenou investicí se zabývá pátá kapitola.

Šestá kapitola diplomové práce se zabývá výpočtem vybraných ukazatelů, které měří efektivnost vybrané investice a finanční výkonnost podniku. Efektivnost investice je propočtena pomocí ukazatelů doby návratnosti, čisté současné hodnoty, indexu ziskovosti, vnitřního výnosového procenta a modifikovaného vnitřního výnosového procenta. Ukazatel doby návratnosti je 4 roky a 219 dnů. Ukazatel čisté současné hodnoty je kladný, neboť diskontované peněžní příjmy převyšují kapitálové výdaje na investici. S tímto úzce spjatý index ziskovosti vyšel také kladně a každá vložená 1 Kč přinese podniku 2,287 Kč diskontovaného příjmu. Vnitřní výnosové procento, i modifikované vnitřní výnosové procento mají hodnoty

vyšší, než je požadovaná míra výnosnosti. Z těchto vypočtených údajů vyplývá, že investice je pro podnik přijatelná.

Následně jsou vypočteny vybrané ukazatele finanční analýzy od roku 2015 do roku 2019 konkrétně se jedná o celkovou zadluženost, dobu obratu pohledávek a závazků, rentabilitu celkových aktiv a vlastního kapitálu, ukazatele likvidity a ekonomickou přidanou hodnotu.

Ukazatele likvidity jsou oproti doporučeným hodnotám velmi vysoké. Podnik je sice schopen bez problémů pokrýt své krátkodobé závazky, ale příliš vysoké vypočtené hodnoty mohou snižovat výnosnost podniku a volné peněžní prostředky pak podniku nepřinášejí žádné výnosy. S tím souvisí i výsledné hodnoty ukazatelů zadluženosti, vypočtené hodnoty jsou nižší než doporučené hodnoty a podnik tak dostatečně nevyužívá své vlastní zdroje a může docházet i ke snížení celkové výnosnosti vloženého kapitálu. Doba obratu pohledávek byla za všechna zkoumaná období v průměru 46 dnů a doba obratu závazků 30 dnů. Doba obratu závazků by měla být delší než hodnota doby obratu pohledávek, z důvodu, aby nebyla narušena finanční rovnováha ve firmě a dodavatelé tak pomáhají financovat provoz podniku. Ukazatel rentability aktiv byl nejvyšší v roce 2015 a říká, že 1 Kč celkových aktiv přinesla podniku 26,2 % provozního zisku. Ukazatel rentability vlastního kapitálu byl také nejvyšší v roce 2015 a udává, že 1 Kč vlastního kapitálu přinesla podniku 30,5 % čistého zisku. V průběhu všech let hodnoty rentabilit klesaly. Ukazatel EVA měl ve zkoumaném období velkou kolísavost. Nejvyšší hodnoty dosáhl v roce 2017 konkrétně hodnoty 32 399 tis. Kč nejnižší dosáhl ukazatel v roce 2019 až na hodnotu 14 413 tis. Kč.

Sedmá kapitola je zaměřena na SWOT analýza podniku a investice, v analýzách jsou hodnoceny silné a slabé stránky, spolu s příležitostmi a hrozbami. Mezi nejsilnější stránky podniku patří stabilní postavení podniku na trhu s dlouholetou firemní tradicí, velkou výhodou podniku je široké portfolio výrobků a schopnost přizpůsobit výrobu specifikacím zákazníka a vyrábět produkty na zakázku. Mezi slabou stránku patří nedostatečné výrobní kapacity, které mohou vést k odmítnutí nových zakázek. Příležitostí je expanze na nové tuzemské a zahraniční trhy a hrozbou mohou být vzrůstající ceny vstupních zdrojů.

V poslední kapitole praktické části je uvedeno celkové hodnocení získaných výsledků, posouzení efektivnosti investice, finanční výkonnosti podniku a možné návrhy a doporučení autorky. V závěru lze říci, že projekt by měl podniku pomoci k dalšímu rozvoji, ke zvýšení objemu výroby a celkového obratu, posílení konkurenceschopnosti a získání nových potenciálních klientů.

Z výsledků týkajících se nákupu nového CNC stroje do pobočky v Kraslicích vyplývá, že investice je pro podnik přijatelná a autorka diplomové práce doporučuje její realizaci.

Seznam použité literatury

ASTRO-KOVO. *Astro Kovo Plzeň, s. r. o.* [online]. [cit. 2023-09-18]. Dostupné z: <http://www.astro-kovo.cz>

FOTR, Jiří a Ivan SOUČEK, 2005. *Podnikatelský záměr a investiční rozhodování*. Praha: Grada Publishing. ISBN 80-247-0939-2.

FOTR, Jiří a Ivan SOUČEK, 2011. *Investiční rozhodování a řízení projektů*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-3293-0.

KALOUDA, F., 2017. *Finanční analýza a řízení podniku*. 3. rozšířené vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. ISBN 978-80-7380-646-0.

KNÁPKOVÁ, A., D. PAVELKOVÁ, D. REMEŠ a K. ŠTEKR, 2017. *Finanční analýza: Komplexní průvodce s příklady*. 3. vydání, kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-0910-4.

KUBÍČKOVÁ, Dana a Irena JINDŘICHOVSKÁ, 2015. *Finanční analýza a hodnocení výkonnosti firmy*. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-538-1.

MÁČE, Miroslav, 2005. *Finanční analýza investičních projektů: praktické příklady a použití*. Praha: Grada Publishing. ISBN 80-247-1557-0.

MCLANEY, Eddie J., 2017. *Business finance: Theory and Practice*. 11th ed. England: Pearson. ISBN 978-1-292-13440-6.

MISHKIN S., Frederic and Stanley G. EAKINS, 2018. *Financial markets and institutions*, 9th ed. New York: Pearson. ISBN 978-0-13-451926-5.

MOYER, R. Charles, James R. MCGUIGAN a Ramesh P. RAO, 2017. *Contemporary Financial Management*. Cengage Learning EMEA. ISBN 9781337514835.

REJNUŠ, Oldřich, 2016. *Finanční trhy: učebnice s programem na generování testů*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-5871-8.

REŽŇÁKOVÁ, Mária, 2012. *Efektivní financování rozvoje podnikání*. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-1835-4

RŮČKOVÁ, Petra a M. ROUBÍČKOVÁ, 2012. *Finanční management*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-8037-5.

RŮČKOVÁ, Petra, 2021. *Finanční analýza: metody, ukazatele, využití v praxi*. 7. aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-3124-2.

SCHOLLEOVÁ, Hana, 2009. *Investiční controlling: Jak hodnotit investiční záměry a řídit podnikové investice*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-2952-7.

SKÁLOVÁ, Jana, Anna SUKOVÁ a kolektiv, 2022. *Podvojně účetnictví 2022*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-3595-0.

SYNEK, Miloslav, Eva KISLINGEROVÁ a kolektiv, 6. přepracované a doplněné vydání. 2015. *Podniková ekonomika*. 6. vydání. Praha: C. H. Beck. ISBN 978-80-7400-274-8.

ŠIMAN, Josef a Petr PETERA, 2010. *Financování podnikatelských subjektů: Teorie pro praxi*. Praha: C. H. Beck.

TAUŠL PROCHÁZKOVÁ, Petra a Eva JELÍNKOVÁ, 2018. *Podniková ekonomika - klíčové oblasti*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-271-0689-9.

VALACH, Josef, 2006. *Investiční rozhodování a dlouhodobé financování*. 2., přepracované vydání, Praha: Ekopress. ISBN 80-86929-01-9.

VALACH, Josef, 2010. Investiční rozhodování a dlouhodobé financování. 3., přepracované a rozšířené vydání. Praha: Ekopress. ISBN 978-80-86929-71-2.

VALOUCH, Petr, 2012. *Leasing v praxi - praktický průvodce*. 5. aktualizované vydání. Grada Publishing. ISBN 978-80-247-4081-2.

VALOUCH, Petr, 2012. *Účetní a daňové odpisy 2012*. Praha: Grada Publishing. ISBN 978-80-247-4114-7.

VOCHOZKA, Marek, 2020. *Metody komplexního hodnocení podniku*. 2. aktualizované vydání. Grada Publishing. ISBN 978-80-271-1701-7.

VOCHOZKA, Marek, 2021. *Finance podniku: Komplexní pojetí*. 2. aktualizované vydání. Grada Publishing. ISBN 978-80-271-4633-8.